

Copenhagen Business School 2015
Cand.merc.aud.
Kandidatafhandling

Partnerselskabet

- Den selskabsretlige og skatteretlige behandling

The limited partnership company

- The legal framework

Udarbejdet af Mads Juul Hansen

Vejleder Jane Bolander, Juridisk institut

Antal anslag: 181.167 / 79

Afleveringsdato: 2/2-2015

Underskrift: _____

Indholdsfortegnelse

1.1	Summary	3
1.2	Indledning	4
1.2.1	Formål	5
1.2.2	Målgruppe	5
1.3	Problemformulering	5
1.3.1	Undersøgelsesspørgsmål	5
1.4	Afgrænsning	5
1.5	Metode	6
1.5.1	Kildekritik	9
1.6	Anvendte forkortelser	10
1.7	Struktur	11
1.8	Historie	11
1.9	Partnerselskabets udbredelse og anvendelsesområde	13
2	Indblik i partnerselskabet	15
2.1	Partnerselskabets egenskaber	15
2.2	Komplementar	19
2.3	Særlige forhold for partnerselskabet	21
3	Selskabsretlig regulering	22
3.1	Stiftelse	22
3.1.1	Apportindskud	23
3.1.2	Vedtægter	24
3.1.3	Ejeraftale	25
3.1.4	Ledelse	26
3.2	Delkonklusion selskabsretlig regulering	27
4	Skatteretlig regulering	29
4.1	Fradragskonto	29
4.2	Ejerbrøken	32
4.3	Afskrivningsloven	33
4.4	Goodwill	35
4.5	Overskudsdeling	37
4.6	Muligheder for succession	40
4.7	Virksomhedsordningen	42
4.7.1	Indkomstudjævning	42
4.7.2	Opsparing af overskud	43
4.7.3	Kapitalafkast	44

4.7.4	Fradragsret af renteudgifter	45
4.7.5	Lovændring af virksomhedsordningen	46
4.7.6	Ophør af virksomhedsordningen	47
4.8	Delkonklusion skatteretlig regulering	47
5	Omstruktureringer	49
5.1	Indledning	49
5.2	Fusion og spaltninger	50
5.2.1	Selskabsretlige forhold ved fusioner og spaltninger	50
5.2.2	Skatteretlige forhold ved fusioner og spaltninger	53
5.3	Omdannelser både selskabsretligt og skatteretligt	53
5.3.1	Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab selskabsretlige forhold	53
5.3.2	Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab skatteretlige forhold	54
5.3.3	Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab selskabsretlige forhold	55
5.3.4	Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab skatteretlige forhold	56
5.3.5	Omdannelse af interessentskab til partnerselskab civilretligt	57
5.3.6	Omdannelse af interessentskab til partnerselskab skatteretligt	58
5.3.7	Omdannelse af partnerselskab til et interessentskab selskabsretligt	58
5.3.8	Omdannelse af partnerselskab til et interessentskab skatteretligt	58
5.4	Opløsning af partnerselskab	58
5.4.1	Likvidation	59
5.4.2	Betalingserklæring	60
5.4.3	Tvangsopløsning	61
5.5	Delkonklusion omstruktureringer	62
6	Kapitalejerlån	63
6.1	Regulering selskabsloven	63
6.1.1	Konsekvenser ved kapitalejerlån	64
6.2	Skattemæssig regulering	64
6.2.1	Hvad betyder selskabslovens kapitalbeskyttelsesregler for partnerselskabet	65
7	Konklusion	69
8	Perspektivering	72
9	Litteraturliste	74

1.1 Summary

As a company owner-to-be you are faced with a very important choice when deciding what corporate form your future business is to take. The choice of corporate form may have a major impact on the future of your business. This thesis deals with the less known form of a limited liability company: the limited partnership company. My thesis will be based on an analysis of the rules governing limited partnership companies and through such analysis it will seek to establish the legal framework by which such companies are governed, whether the legal framework is appropriate and the consequences for a company owner of their decision to set up a limited partnership company.

The corporate form of a limited partnership company is interesting to analyse as it combines a public limited company and a limited partnership. A limited partnership company is owned by the shareholders, who are liable for its liabilities to the extent of their contribution to the company, ie the share capital. A limited partnership company has two kinds of owners: limited partners and the general partner. The limited partners are only liable for the company's liabilities to the extent of their contribution. The general partner is liable for the loans and liabilities of the limited partnership company to the full extent of their assets. The limited partners of a limited partnership company are shareholders who buy shares in the limited partnership company and so they are only liable for the company's liabilities to the extent of their contribution. The general partner is liable to the same extent as if the company were a regular limited partnership, ie for the company's loans and liabilities to the extent of their assets.

The general partner may be a public limited company or a private limited company owned by the limited partners. In such case, liability for the limited partnership company's liabilities is limited; the limited partners are liable only to the extent of their contributions, and the owners of the general partner are only liable to the extent of their shareholdings in the general partner.

As one of the owners of a limited partnership company is liable for the company's liabilities to the full extent of their assets – the general partner – the company is not separately liable to pay tax. As to the income of a limited partnership company, however, the limited partners report such income as personal taxable income involving the possibility of, for example, applying the rules of the Danish Business Tax Act governing postponement of tax payment and tax loss carryforward. The owners of a limited partnership company may only deduct the portion of the company's loss that equals the contribution by the shareholders of the limited partnership company.

The limited partnership company combines the possibility of being liable for the company's liabilities and loss to a certain extent of one's assets with the possibility of carrying forward tax losses and post-

poning tax payment under the rules of the Danish Business Tax Act. In brief, the limited partnership company “combines the best of two worlds” as many advisors like to say.

However, the rules of Danish company law and those of Danish tax law are not always uniform, which may pose some challenges to the limited partnership company. Such challenges are emphasised in this thesis.

1.2 Indledning

Ved valg af virksomhedsform har vi i Danmark ingen overordnede rammer for hvilken virksomhedsstruktur, der skal vælges, når der besluttes, hvorledes erhvervsdrivende vil organisere sig. Valget af organiseringsform er derfor influeret af underliggende ræsonnementer af selskab- og skatteretlige karakteristika, herunder virksomhedens hovedaktivitet, risikoafgrænsning, traditioner, beskatning, kapital, ejerforhold mv. Valget af organiseringsformen kan derfor, foruden ovenstående, i mange tilfælde bero på irrationelle beslutninger, fremfor en reel undersøgelse af den erhvervsdrivende behov.

Partnerselskabets popularitet er særligt forøget inden for de senere par år, det er især indenfor de liberale erhverv samt inden for ejendomsudvikling, at partnerselskabet har fået sin udbredelse. I takt med et større kendskab til partnerselskabet har dette haft en selvforstærkende effekt i form af yderlige stiftelser af partnerselskaber. Særligt har rådgivernes ”kærlighed” til partnerselskabet været medvirkende til, at virksomheder inden for andre brancher nu også er begyndt at etablere sig i partnerselskabsform.

Organisering af virksomhed i enten personselskabsform eller en af de øvrige kapitalselskabsformer, kan have væsentlig indflydelse på flere aspekter i virksomhedens dagligdag. Valget af virksomhedsform er til en vis grad traditionsbelagt, således at det især er de velkendte organiseringsformer, der til stadighed vælges, uden at alternativerne altid overvejes.

Partnerselskabet er populært kaldet det ”*bedste fra to verdener*”, da selskabsformen byder på en kombination af selskabslovens velrenommerede selskabsretlige regulering og den skatteretlige persondeltagertaxation. Men kan denne hybrid af en selskabsform give udfordringer i forhold til samspillet mellem de forskellige regelsæt?

Endnu er retspraksis og sædvaner forholdsvis sparsomme, grundet partnerselskabets ringe udbredelse. Denne afhandling vil medvirke til at give et detaljeret indblik i partnerselskabet og de muligheder, det tilbyder, herudover vil særlige problemstillinger så vidt muligt forsøges belyst.

1.2.1 Formål

Formålet med opgaven er at foretage en gennemgang af den selskabsretlige og skatteretlige regulering, som partnerselskabet er underlagt.

1.2.2 Målgruppe

Målgruppen for afhandlingen er primært rådgivere, investorer og øvrige interessenter til partnerselskabet, som ønsker et indblik i partnerselskabets egenskaber. Læseren af opgaven forventes at have en faglig ballast svarende til en længerevarende uddannelse inden for feltet.

1.3 Problemformulering

Der ønskes at foretage en analyse, der medvirker til at besvare nedenstående problemformulering:

” Hvorledes reguleres partnerselskabet selskabsretligt og skatteretligt, og hvorvidt medfører samspillet mellem de skatteretlige og selskabsretlige regler udfordringer og muligheder for partnerselskabet og dets aktionærer? ”.

For at konkretisere processen er problemformuleringen brudt ned i nogle konkrete undersøgelses-spørgsmål. Undersøgelsesspørgsmålene skal give et bidrag til at få besvaret problemformuleringen.

1.3.1 Undersøgelsesspørgsmål

- Hvilke erhvervsdrivende anvender partnerselskabet?
- Hvordan påvirker selskabsrettens regler partnerselskabet?
- Hvordan beskattes partnerselskabet og dets deltagere?
- Hvorledes kan partnerselskabet indgå i omstruktureringer?

1.4 Afgrænsning

I afhandlingen afgrænses der for en udtømmende beskrivelse af de forskellige elementer af virksomhedsordningen. Gennemgangen af virksomhedsordningen har det formål at give læseren en overordnet forståelse af sammenhængene i virksomhedsordningen samt opnå forståelse af sammenspillet mellem det at være aktionær i et partnerselskab og etablere sig i en virksomhedsordning. Opgaven vil ikke behandle kapitalafkastordningen, da det vurderes, at hovedparten af aktionærerne i et partnerselskab vil have mest gavn af, at etablere sig i virksomhedsordningen. Ligeledes afgrænses der for at belyse, hvordan opgørelsen af den skattepligtige indkomst for kapitalsekskaber er sammensat og beregnes. Det forudsættes, at læseren har indsigt i sammensætningen af disse skattelove, jf. målgruppen, som opgaven henvender sig til.

Der afgrænses for at behandle retsvirkningerne af uoverensstemmelser mellem ejeraftaler og beslutninger truffet i overensstemmelse med selskabslovgivningen. Der vil ikke blive gennemgået misligholdelsesbeføjelser ved overtrædelse af ejeraftaler, da det ikke anses som relevant for opgavens formål.

Der foretages ikke en dybdegående teoretisk analyse af aktie-/anpartsselskaber og personlige selskabsformer. Jf. opgavens målgruppe forventes læseren at have et grundlæggende kendskab til disse virksomhedsformer. Ved sammenligning af partnerselskabet med de øvrige virksomhedsformer vil relevante forhold vedrørende de øvrige virksomhedsformer fremhæves, såfremt det er centralt for forståelsen af opgaven.

Opgaven vil kun kort behandle regnskab og revision af partnerselskabet og vil ikke dykke nærmere ned i de elementer, der indgår heri. Det vurderes ikke, at en nærmere analyse af regnskabsforhold vil bidrage væsentligt til opgavens problemformulering.

Hvis andet ikke er nævnt i opgaven anvendes gældende satser for 2015.

I opgaven er der fokuseret på subjektivt vurderet, væsentlige selskabsretlige og skatteretlige problemstillinger.

1.5 Metode

Opgaven vil overordnet set tage afsæt i en teoretisk indgangsvinkel. Hvor det er relevant vil der inddrages kobling til den praktiske betydning af de omhandlede bestemmelser. Afhandlingen tager afsæt i den aktuelle lovgivning på området, såkaldt kvalitative data¹, der vil blive benyttet love, lovforslag, forarbejder, domme, vejledninger, cirkulærer, fagbøger og artikler. Det anvendte data er derfor af sekundær karakter, da det beror på eksisterende datakilder.

Analysen foretages ud fra en juridisk tilgangsvinkel, og kommentarer, synspunkter og holdninger vil så vidt muligt inddrages i de enkelte afsnit. Løbende opsummeres der i delkonklusioner, hvor der samles op på de væsentligste forhold vedrørende det behandlede område. Ligeledes anvendes delkonklusionerne til at give svar på undersøgelsesspørgsmålene, herunder den overordnede problemformulering.

¹ Den skinbarlige virkelighed: Andersen, s. 27.

Afslutningsvis vil delkonklusionerne sammenfattes til den endelige konklusion, som giver svar på den stillede problemformulering.

Skatteretten

De skatteretlige retskilder læner sig op ad de traditionelle elementer i det juridiske retskildesystem². Inden for skatteretten arbejdes der med forskellige retskilder, der kan listes op som følger: Loven, domme, administrativ praksis, ombudsmandens afgørelser og forholdets natur.

Skattelovgivning i Danmark er ikke udtømmende, og derfor har praksis stor indflydelse. Nedenfor er lavet en kort beskrivelse af de enkelte skatteretlige retskilder.

Loven

Den vigtigste retskilde i skattelovgivningen³. Lovgivningen har stor betydning for skatterettens område. Tilhørende til loven er lovforslag og lovforarbejder, som underbygger lovgivningen og beskriver lovens formål og hvilke tanker, der ligger bag lovgivningen. Samtidig er de også tillagt tolkning af bestemmelserne.

Administrativt fastsatte forskrifter

Forskrifter udgør en betydelig del af skatteretten. Forskrifterne består af bekendtgørelser, SKATs juridiske vejledninger og SKATs styresignaler⁴. Bekendtgørelser har hjemmel i lovgivningen, mens SKATs vejledninger og styresignaler er SKATs opfattelse af gældende praksis. Typisk er SKATs vejledninger og styresignaler en beskrivelse af lovgivningen/lovforarbejderne⁵.

Domme

Tidligere afsagte domme er bindende for skattemyndighederne⁶. Domspraksis vil ofte blive anvendt i lignende sager. Jo højere i systemet dommen er afsagt, dets større værdi tillægges dommen. Retspraksis har derfor en større betydning end administrativ praksis, og det sker, at retspraksis dømmer anderledes end den administrative praksis, hvilket medvirker til en ændring af den administrative praksis. Da retspraksis vedrørende partnerselskaber endnu er forholdsvis begrænset, vil skatteretlig praksis vedrørende I/S'er og K/S'er inddrages, såfremt der anses at være konvergens til partnerselskabet.

² Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 99

³ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 109

⁴ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 111

⁵ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 112

⁶ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 114

Administrativ praksis

Administrativ praksis spiller en betydelig rolle ved fastlæggelsen af, hvad der er gældende skatteret⁷. Administrativ praksis udgøres af de afgørelser, der træffes af de administrative skattemyndigheder. Den administrative praksis er sekundær retspraksis og underlagt denne.

Ombudsmandens udtalelser

Ombudsmanden får i et betydeligt antal forelagt skattesager til undersøgelse, med henblik på fejl i sagsbehandlingen eller tilsidesættelse af forvaltningsretlige grundprincipper⁸. Ombudsmandens udtalelser om de skatteretlige myndigheder har overholdt de formelle regler ved sagsbehandlingen.

Forholdets natur

Såfremt der ingen andre skatteretlige retskilder er til at løse en konkret problemstilling, kan det blive nødvendigt at træffe afgørelse ud fra forholdets natur. Forholdets natur har dog kun en lille rolle inden for skatteretten.

Hvis der er i afhandlingen er problematikker, der ikke kan løses via retskilderne, gives der bud på det forventede udfald.

Selskabsretten

Selskabsretten beror i høj grad på aftalefrihed mellem parterne. Selskabsretten er opbygget på hæftelseskriteriet, og man opdeler selskaberne på baggrund heraf. Der er stor forskel på de virksomhedsformer, der er underlagt selskabslovgivningen, og de, der kun er undergivet få lovbestemmelser⁹. Partnerselskabet er underlagt selskabslovgivningen, hvorfor der i afhandlingen primært vil være fokus på denne. Som hovedregel er omfanget af lovgivningen i tråd med hæftelsesreglerne, dvs. for partnerselskabet, der har en begrænset hæftelse, er reguleringen i lovgivningen noget ”hårdere”, gennem reguleringen i selskabsloven¹⁰.

Loven

Selskabsloven er den øverste retskilde inden for selskabsretten. Adskillige af lovreglerne i selskabsretten er deklatoriske, hvilket betyder, at reglerne kan fraviges ved anden aftale, f.eks. i selskabets vedtægter, ejeraftale mv. Ejeraftalen kan danne grundlag for den løbende regulering og være et instrument

⁷ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 115

⁸ Lærebog om indkomstskat: Michelsen, Askholt, Bolander m.fl., s. 125

⁹ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Fode & Munck, s. 42

¹⁰ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Fode & Munck, s. 42

til løsning af potentielle konflikter¹¹. Dog kan partnerselskabsdeltagerne hele tiden læne sig op ad selskabslovgivning, hvis situationer ikke opfanges af ejeraftalen.

Retspraksis

Ligesom for skatterettens vedkommende udgør retspraksis for selskabsretten en vigtig retskilde. Retspraksis danner ligeledes præcedens for lignende sager.

Opgaven vil behandle den relevante lovgivning, anvende retspraksis fra området og diskutere problemstillinger. Herudover inddrages fagpersoners synspunkter og udtalelser. Jeg vil inddrage min egen holdning og belyse de områder, hvor jeg synes, der er interessante vinkler at diskutere omkring reguleringen af partnerselskabet.

1.5.1 Kildekritik

Ved tilgang til kilderne vurderes validiteten og reliabiliteten af teorierne og empirien. Validiteten af kilderne tager afsæt i relevansen og gyldigheden, mens reliabiliteten angiver troværdigheden af kilden, altså at betydningen ikke er påvirket af tilfældigheder.

Hovedparten af kilderne i den primære litteratur sættes der stor lid til, da den primære litteratur antages at være sandfærdig. Den primære litteratur bygger på lovgivning og bekendtgørelser mv. Retspraksis danner grundlag for tolkningen af lovgivningen, hvorfor disse også tillægges høj troværdighed. Dog vil jeg, hvor det findes relevant, kommentere på den primære litteratur, hvis den ikke findes hensigtsmæssig mv.

Den sekundære litteratur er mere subjektiv præget, da det er artikler og fagbøger mv., hvor forfatterens egne holdninger kommer frem. Tilgangen hertil er mere kritisk, og udtalelser mv., som jeg finder relevante at diskutere, vil blive fremhævet. Dog er det litteratur, som er udgivet via respekterede forlag og tidsskrifter, hvorfor litteraturen anses for at kunne anvendes som supplement til fortolkning af opgaven samt bidrage med troværdig viden.

¹¹ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Fode & Munck, s. 45

1.6 Anvendte forkortelser

Nedenstående forkortelser vedrørende lovgivning er anvendt i afhandlingen.

ABL Aktieavancebeskatningsloven

ASL Aktieselskabsloven (udfaset)

EBL Ejendomsavancebeskatningsloven

FUL Fusionskatteloven

KG Kursgevinstloven

KL Konkursloven

KSL Kildeskatteloven

LEV Bekendtgørelse af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder

PAL Pensionsafkastbeskatningsloven

SEL Selskabsloven

SELS Selskabsskatteloven

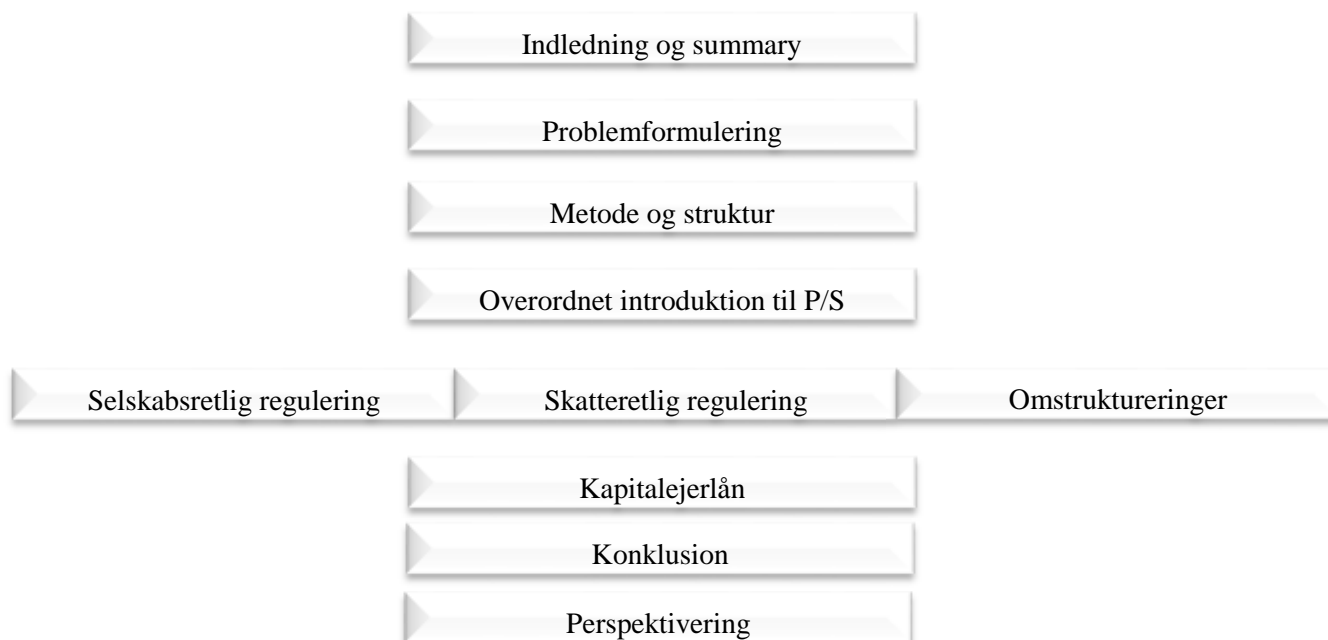
SL Statsskatteloven

VSL Virksomhedsskatteloven

ÅRL Årsregnskabsloven

1.7 Struktur

Strukturen i opgaven kan illustreres således:

Figur 1: Opgave struktur¹²

Opgaven er opbygget således, at læseren introduceres til den grundlæggende regulering, som er relevant for partnerselskabet. I teoridelen vil jeg kommentere på teorien, komme med holdninger hertil såfremt relevant. Både de skatteretlige og selskabsretlige konsekvenser ved omstruktureringer behandles samlet, da der sker et samspil mellem skatteretlige og selskabsretlige konsekvenser ved omstruktureringer. Jeg mener, at forholdene omkring omstruktureringer er relevante at behandle, da det vil være relevant at vurdere for stort set alle kapitalsselskaber i løbet af deres levetid, herunder også partnerselskabet.

1.8 Historie

Partnerselskabets første danske legale definition stammer tilbage fra lov nr. 23 af 4. marts 1889 om Handelsregistre, Firma og Prokura, hvor selskabsstrukturen blev betegnet som et kommanditaktieselskab¹³. Betegnelsen kommanditaktieselskab har holdt ved frem til lov nr. 377 af 22. maj 1996, hvor betegnelsen ”partnerselskab” blev indført. Kommanditaktieselskabet blev først retligt reguleret i den første aktieselskabslov af 1917, og ved denne indførsel blev aktieselskabet omfattet af en række regler.

¹² Kilde: Egen tilvirkning

¹³ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Fode & Munck, s. 249

I aktieselskabsloven af 1930 ændrede man definition af et aktieselskab fra 1917 definitionen ”*et erhvervsdrivende Kommandit-Selskab i hvilket et Aktieselskab er kommanditist*”¹⁴ til 1930 definitionen ”*et erhvervsdrivende Kommandit-Selskab, i hvilket et Aktieselskab med hele sin kapital er kommanditist*”¹⁵. Ændringen af definitionen var, ifølge H.B. Krenchel, et ønske fra lovgivers side om at fjerne tvivlen om, hvorvidt den omstændighed, hvor et aktieselskab deltog som kommanditist i et kommanditaktieselskab, ville betyde, at der var tale om et kommanditaktieselskab, der således ville blive omfattet af aktieselskabsloven¹⁶.

I forbindelse med Danmarks indtræden i EF blev reglerne for selskaber opretholdt med en enkelt tilføjelse til den oprindelige definition ”*aktieselskab, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier*”¹⁷. Tilføjelsen blev indføjet som følge af Danmarks indtræden i EF, hvorved Danmark var pligtig til at bringe den danske lovgivning på linje med EF’s 1. selskabsdirektiv¹⁸. Herved eksisterede der to definitioner på et kommanditaktieselskab.

I 1995 udarbejdede Erhvervsministeriet en rapport omhandlende ”*Kapitalformidling til små og mellemstore virksomheder*”. En af anbefalingerne fra rapporten var en større udbredelse af kommanditaktieselskaber. I 1996 blev der vedtaget ændring af reglerne i ASL, således at kommanditaktieselskaber fremadrettet benævnes partnerselskaber. Herudover blev ASL § 173, stk. 8 indføjet, hvorved komplementaren fremadrettet skulle tillægges forvaltningsmæssig og økonomiske beføjelser¹⁹. I 2006 nedsatte Økonomi- og Erhvervsministeren et udvalg, som fik til opgave at se på den gældende selskabslovgivning med henblik på en modernisering. Ønsket var, at Danmark blev et af verdens mest konkurrencedygtige samfund, hvorfor virksomhedernes rammevilkår tilsvarende skulle være i verdensklasse²⁰. På baggrund af udvalgsarbejdet blev selskabsloven ændret ved lov nr. 470 af 12. juni 2009. Loven indeholdt nogle præciseringer vedrørende partnerselskaber, bl.a. blev den oprindelige definition af kommanditaktieselskabet udfaset, hvorved det alene var EU-definitionen der bibeholdtes i den nye lov. Børjesson, Kuhl og Sørensen anser denne forenkling af definitionen for at være en lovmæssig forbedring, da der derved skabtes mere klarhed om selve selskabsformen²¹. Noe og Munck er enige i, at selskabsmyndighederne ønsker at begrænse brugen af partnerselskabet ud fra den ”oprindelige”

¹⁴ Aktieselskabsloven af 1917, § 1

¹⁵ Aktieselskabsloven af 1930, § 1

¹⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 26

¹⁷ Aktieselskabsloven af 1973, § 173, stk. 7

¹⁸ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Fode & Munck, s. 251-252

¹⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 28-29

²⁰ Publikation: Modernisering af selskabsretten af Økonomi- og Erhvervsministeriet nov 2008.

²¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 30

definition. De skønner dog, at forenklingen af definitionen medvirker til en usikkerhed om de oprindelige partnerselskaber, der er stiftet med udgangspunkt i den gamle definition. Jeg mener dog, at forenklingen er af begrænset betydning, da jeg ikke er stødt på selskaber af den ”gamle” definition, som har været påvirket af ovenstående. Munck og Kristensen fremhæver herudover, at der direkte af SEL § 5, nr. 21 fremgår, at et partnerselskab er et kommanditselskab og ikke et aktieselskab. I SEL § 358 fremgår dog, at reglerne om aktieselskaber med ”*de fornødne tilpasninger*” finder anvendelse på partnerselskaber²². Jeg er enig i, at der her er en usammenhæng i lovgivningen, hvilket alt andet lige kan give anledning til uhensigtsmæssigheder.

Partnerselskabets brug hos de erhvervsdrivende har været yderst begrænset, men ændringen af selskabsloven og Erhvervsstyrelsens vejledning fra 2010²³ har været med til i større omfang at klarlægge forholdene omkring et partnerselskab. Antallet af partnerselskaber er derfor i kraftig vækst, om end det stadig er en niche selskabsform inden for kapitalselskaberne. Som det ses i nedenstående figur 2, er partnerselskabet det af kapitalselskaberne, der pt. har den største vækst i forhold til antal pr. oktober 2010. Antallet af partnerselskaber er dog stadig yderst begrænset, hvis der ses på den samlede mængde af kapitalselskaber.

	01.10.2010	01.10.2013	Stigning i %
Aktieselskab	43.000	39.849	-7%
Partnerselskab	224	461	105%
Anpartsselskab	183.000	195.912	7%

Figur 2 – Udvikling i antal kapitalselskaber fra oktober 2010 til oktober 2013²⁴

1.9 Partnerselskabets udbredelse og anvendelsesområde

Partnerselskabets udbredelse har især været fremtrædende inden for de liberale erhverv samt iværksætter- og ejendomsvirksomheder. Den største årsag til dette er sandsynligvis, at de erhvervsdrivende og deres rådgivere efterhånden har fået øjnene op for selskabsformen og de fordele, den tilbyder²⁵. Herudover er partnerselskabsdeltagerens andel af indtjeningen i partnerselskabet typisk tæt bundet til den arbejdsindsats, den enkelte deltager udfører, hvilket stemmer fint overens med ønsket i de liberale erhverv. Antallet af partnerselskaber er særligt vokset inden for de seneste par år, og årsagen til dette

²² Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 363

²³ Vejledning om Partnerselskaber, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, oktober 2010

²⁴ Antal registrerede kapitalselskaber 01.10.2010 indhentet fra Erhvervsstyrelsen vejledning om Partnerselskaber okt. 2010. Antal registrerede kapitalselskaber 01.10.2013 indhentet fra CVR.dk databank vedrørende registrerede kapitalselskaber.

²⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 11

skal bl.a. ses i lyset af ændringen af reglerne vedrørende partnerselskabet, samt ændringer i lovgivningen, der tillod de liberale erhverv at organisere sig i partnerskabsform²⁶. Partnerselskabet er dog stadig en niche selskabsform, som endnu ikke er udbredt til de brede masser, hvilket illustreres af figur 2. Særligt har ændring i lovgivningen med ordlyden ”*de fornødne tilpasninger*”²⁷, været med til at afklare usikkerheder omkring partnerselskabet. Da der tidligere var en vis usikkerhed omkring formuleringen ”*med de fornødne lempelser*”, blev dette afklaret i forbindelse med lov nr. 470 af 12. juni (selskabsloven), jf. yderligere gennemgang i afsnit 2.3. Herudover er forholdet vedrørende formuleringen ”*de fornødne tilpasninger*” præciseret i lovforarbejderne²⁸, hvilket har været medvirkende til at tydeliggøre regelsættet. Erhvervsstyrelsen har herudover aktivt markedsført selskabsformen, jf. bl.a. Erhvervsstyrelsens publikation ”*Vejledning om partnerselskaber*”²⁹.

Viden omkring partnerselskabet har været forholdsvis begrænset, og det kan have været medvirkende til, at selskabsformen ikke har fået en stor udbredelse. Den manglende udbredelse hjælper heller ikke på forholdet/mulighederne hos potentielle investorer samt kreditorer, da den forholdsvis ukendte selskabsform kan have en negativ klang hos disse.

Partnerselskabet var oprindeligt under selskabsformen kommanditaktieselskaber og hedder stadig den dag i dag ”kommanditaktieselskab” som binavn. Netop kommanditselskaber (K/S-projekter) har de senere år haft en særdeles omtumlet tilværelse, med store K/S-projekter særligt inden for ejendomssektoren, der ikke har kunnet overleve, og som har medført store tab til investorer og långivere. Især har K/S-projekterne været med til at belaste nogle af de krakkede danske banker væsentligt³⁰. Derfor har navnet kommanditaktieselskab en særdeles negativ klang hos mange investorer og långivere, og alt andet lige er dette ikke befordrende for partnerselskabet. Derfor vil mange investorer og långivere søge ”sikker” havn hos de mere velkendte kapitalskabsformer.

Som udgangspunkt mener jeg, at alle virksomheder kan drives i et partnerselskab, dog anser jeg selskabsformen for at være særligt velegnet til iværksættervirksomheder og virksomheder med mange deltagere (enten aktive eller passive). Selskabsformen er interessant for iværksættervirksomheder som følge af, at skattemæssige underskud kan fratrækkes i aktionærens personlige indkomst, jf. yderligere beskrivelse i afsnit 2.1.

²⁶ Lov nr. 1087 af 29. december 1999

²⁷ SEL § 358

²⁸ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 170 af 25.3.2009 (L 170 2008/2009-1)

²⁹ Vejledning om Partnerselskaber, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, oktober 2010

³⁰ <http://finanswatch.dk/Finansnyt/article5470487.ece>

Jeg forventer, at partnerselskabet fortsat vil vinde større indpas de kommende år. I takt med, at der stiftes flere partnerselskaber, vil lovreguleringen blive mere gennemprøvet, hvilket vil gavne deltagerne i partnerselskaberne, da praksis på området udvides. Herudover tror jeg ikke, at man skal undervurdere det forhold, at erhvervsdrivende samt deres rådgivere har haft en tendens til at vælge de selskabsformer, som de kender til. Når advokater og revisorer i større grad er begyndt at organisere sig i partnerselskaber, er det min overbevisning, at deres kendskab til selskabsformen vil smitte af på de kunder, de betjener.

2 Indblik i partnerselskabet

2.1 Partnerselskabets egenskaber

Partnerselskabet har fælles egenskab med de øvrige kapitalselskaber, nemlig begrænset hæftelse. Det betyder, at hæftelsen i partnerselskabet er begrænset til den indskudte kapital eller den kapital, som deltagerne er forpligtet til at indskyde, hvilket som minimum er kr. 500.000. Typisk vil banken dog være partnerselskabets største kreditor og vil kræve kaution fra aktionæren-/e, hvis partnerselskabet optager et engagement, der overstiger minimumskapitalen, da banken ønsker at have sikkerhed for deres engagement. Det vil derfor betyde, at aktionæren-/e i sådanne tilfælde hæfter for en del af partnerselskabets gæld. Den begrænsede hæftelse, som knytter sig til den indskudte kapital, vil i praksis ikke være den eneste hæftelse aktionæren-/e påtager sig, såfremt selskabet i høj grad har behov for stor fremmed finansiering. Af SEL § 5, stk. 1 nr. 21 fremgår, at et partnerselskab er et kommanditselskab, jf. LEV § 2, stk. 2, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital fordelt på aktier. Partnerselskabet adskiller sig derfor væsentligt fra de andre kapitalselskaber på to punkter, henholdsvis; tilstedeværelsen af en ubegrænset hæftende deltager (komplementar, se afsnit 2.2) og det skattemæssige område, da partnerselskabet ikke er et selvstændigt skattesubjekt men er skattemæssigt transparent, hvilket betyder, at partnerselskaber ikke er omfattet af selskabsskatteloven. I stedet sker beskatning hos selskabsdeltagerne³¹. Dette giver mulighed for en fleksibilitet, da det er op til den enkelte selskabsdeltager at vælge, hvorvidt der ønskes at deltage som person (f.eks. via virksomhedsordningen) eller aktionær (f.eks. via et kapitalselskab). Herved kan deltagerens beskatningsform ske enten i form af beskatning via virksomhedsordningen eller beskatning via selskabsbeskatning (såfremt aktierne ejes af et kapitalselskab), alt efter hvorledes aktierne ejes. Som udgangspunkt er de umiddelbare fordele ved brug af partnerselskabet typisk udtrykt ved deltagelse som person med tilhørende beskatning via virksomhedsordningen. Således opnås³²:

³¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 12

³² Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 365

- Dels, at selskabsdeltagerne i partnerselskabet kan udnytte deres del af opstået underskud i partnerselskabet til fradrag i deres eller deres ægtefællers øvrige indkomster. Herved opnås fradraget for underskuddet med det samme, modsat aktie- og anpartsselskaber, hvor underskuddet først kan anvendes til modregning i fremtidige overskud i selskabet. Herudover er aktie- og anpartsselskaber underlagt begrænsning af underskudsfremførsel, således, at der maksimalt kan fremføres 7,5 mio. kr. til fuld fremførsel af tidligere års skattemæssige underskud, mens et resterende underskud højst kan nedbringe 60 % af den skattepligtige indkomst, jf. SELS § 12, stk. 2. Denne begrænsning er partnerselskabet ikke underlagt, hvilket jeg anser som en klar fordel. Dog skal der tages højde for reglerne omkring fradragsbegrænsning, jf. afsnit 4.1.
- Dels, at selskabsdeltagerne, ved valg af virksomhedsordningen, hver for sig selv kan vælge hvor meget, der ønskes at spare op i virksomhedsordningen til en beskatning på 24,5 %.
- Dels, at selskabsdeltagerne hver for sig kan vælge hvor meget, de ønsker at afskrive skattemæssigt, i henhold til deres ejerandel af selskabets aktiver. Herudover giver virksomhedsordningen mulighed for indkomstudjævning op til topskattegrænsen.
- Dels, at selskabsdeltagerne ved opsparing i virksomhedsordningen har mulighed for at ”flytte” indkomster fra personlig indkomst til kapitalindkomst via kapitalafkast. Dette medvirker, at der kan ”flyttes” indkomster til en billigere beskatning, jf. beskatning af personlig indkomst (maksimalt ca. 56 %) og kapitalindkomst (maksimalt ca. 42 %). Mere herom under afsnit 4.7.3.
- Dels, at partnerselskabet har mulighed for optimering af indkomsten i de forskellige indkomstgrupper, henholdsvis personlig indkomst og kapitalindkomst jf. ovenstående samt aktieindkomst. Muligheden for optimering af aktieindkomsten kan opnås via udlodninger fra komplementarselskabet til aktionærene, hvilket jeg mener er fordelagtigt ud fra en skattemæssig betragtning, hvorved den lave progressionsgrænse for aktieindkomst kan udnyttes³³.

Særligt inden for de liberale erhverv har partnerselskabet vundet indpas (dog endnu begrænset, jf. figur 2). Jeg mener dette bl.a. skyldes, at indtjeningen inden for de liberale erhverv i høj grad hænger sammen med den enkelte aktionærs arbejde, som det f.eks. kendetegnes for advokat- og revisorstanden. Partnerselskabet muliggør individuel aflønning i henhold til performance, mere herom i afsnit

³³ www.skat.dk/satser

3.1.3, samt muligheden for risikoafgrænsning via den begrænsede hæftelse. Tidligere har advokater og revisorer i stor stil organiseret sig i I/S'er, men partnerselskabet giver muligheden for samme individuelle aflønning som I/S'et, men med begrænset hæftelse.

I forbindelse med de liberale erhverv, sker der typisk en høj frekvens af udskiftning i ejerkredsen (jf. advokat- og revisorvirksomheder), hertil kan der være tilknyttet høje goodwillværdier. Nye aktionærer vil derfor typisk skulle finansiere deres køb af aktier i partnerselskabet via ekstern finansiering, hvilket medfører renteomkostninger for aktionæren. Hvis aktionæren i partnerselskabet benytter sig af virksomhedsordningen, opnår han fuldt fradrag for renteomkostningerne, hvilket er en klar fordel fremfor f.eks. aktie-/anpartsselskab, hvor muligheden for fuldt fradrag af renteomkostninger i virksomhedsordningen ikke er til stede. Herudover vil der opnås store skattemæssige afskrivninger på goodwill, hvilket vil kunne anvendes til at reducere den personlige indkomst. Særligt inden for advokat- og revisorbranchen er det muligt at træde ind som ny partner uden fastsættelse af goodwill, efter princippet ”nøgen ind og nøgen ud” jf. nærmere gennemgang heraf under afsnit 4.4.

Partnerselskabet er derfor, som mange rådgivere ynder at udtrykke det, ”*det bedste fra to verdener*”³⁴. Ovenstående kompliment har partnerselskabet fået, da det civilretligt er reguleret af selskabsloven (dog med de fornødne tilpasninger), hvilket er en velkendt og gennemreguleret lovgivning, mens det skatteretligt er transparent og giver muligheder for optimering af indkomsten. Som det ses af figur 3, har partnerselskabet ligheder med både aktieselskabet og kommanditselskabet.

³⁴ Udtalelse af advokat Tommy V. Christiansen i Jyllands Posten 23.11.2013

Danske virksomhedsformer

	Enkeltmands- virksomhed	Interessent- skab (I/S)	Anparts- selskab / Aktieselskab (ApS / A/S)	Partnerselskab (P/S)	Selskab med begrænset hæftelse (S.M.B.A.)	Kommandit- selskab (K/S)	Andelselskab med begrænset hæftelse (A.M.B.A.)
Etablering	Etableres ved ejerens beslutning. Etableringen skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.	Etableres ved aftale herom mellem ejerne af virksomheden. Etableringen skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.	Sker af stifterne på den stiftende generalforsamling. Der skal udarbejdes et stiftelsesdokument og vedtægter. Stiftelse skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.		Stiftelsesprocedure minder om ApS og A/S, dog skal der min. være 2 aktive ejere.	Etableres ved aftale herom mellem ejerne af virksomheden. Etableringen skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.	Sker af andels-haverne. Der udarbejdes normalt et stiftelsesdokument og vedtægter. Stiftelse skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.
Kapitalkrav	Intet kapitalkrav	Intet kapitalkrav	DKK 1 / 50.000 / 500.000	DKK 500.000	Intet kapitalkrav	Intet kapitalkrav	Intet kapitalkrav
Ledelse	Ledes af indehaver / indehaverne.		I ApS er det valgfrit, om selskabet skal ledes af både en direktion og bestyrelse eller alene af en direktion eller bestyrelse. I A/S er der krav om både direktion og bestyrelse / tilsynsråd.	Der skal vælges en bestyrelse eller tilsynsråd og udpeges en direktion, der leder selskabet.	Selskabsdeltagerne skal være aktive i selskabet. Ledelsen skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen.	Ledes af komplementaren. Hvis komplementaren er et A/S eller ApS, skal der vælges en bestyrelse.	Der vælges normalt en bestyrelse, som udpeger en direktion.
Hæftelse	Hver indehaver hæfter ubegrænset med hele sin formue.		Begrænset. I P/S og K/S hæfter komplementaren dog personligt og ubegrænset.				
Offentlighed	Lav grad	Lav grad	Høj grad	Høj grad	Høj grad	Lav grad	Høj grad
Selvstændigt skattesubjekt	Nej, deltagerne beskattes personligt		Ja	Nej, deltagerne beskattes personligt	Ja	Nej, deltagerne beskattes personligt	Ja

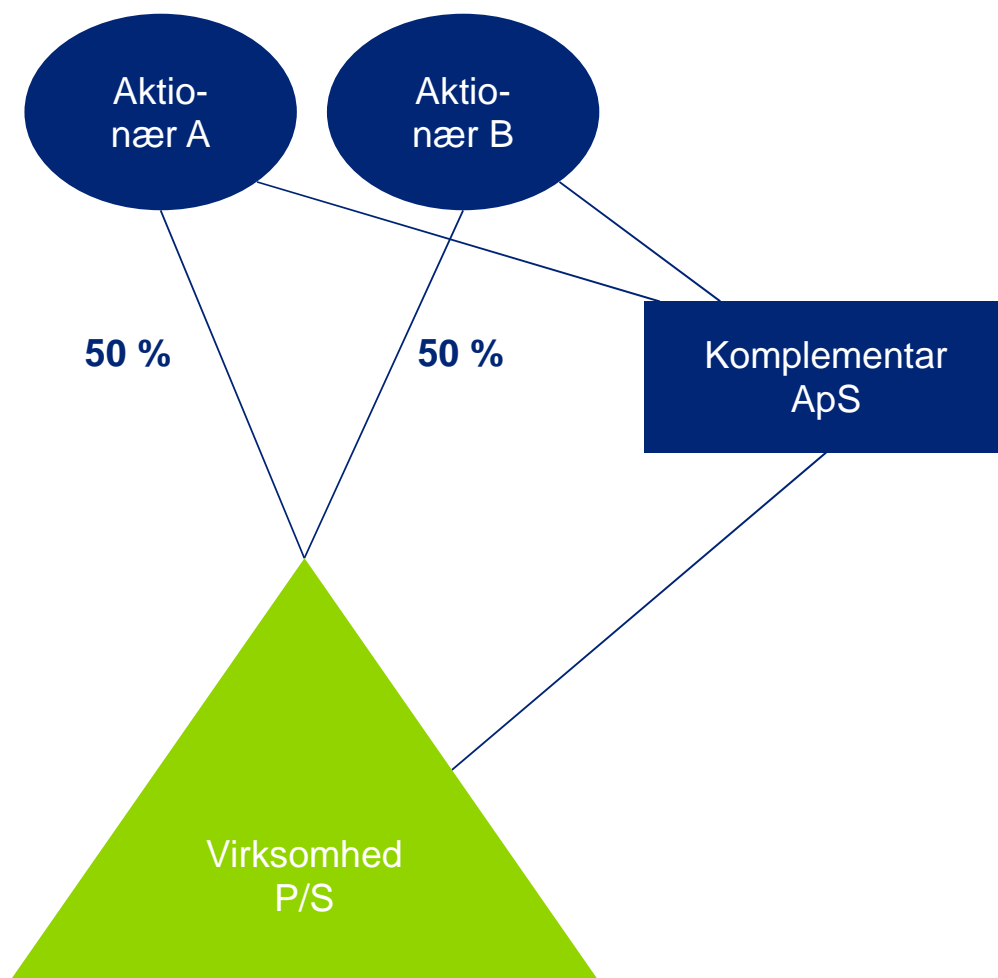
1

© 2013 Deloitte

Figur 3 – Skema over Danske virksomhedsformer³⁵

³⁵ Udleveret slides fra Deloitte i forbindelse med seminar og valg af virksomhedsformer

En typisk partnerselskabsstruktur kan se ud som nedenstående. Hver aktionær (henholdsvis Aktionær A og B) ejer 50 % af partnerselskabet. Herudover ejer begge aktionærer komplementaren, som i dette tilfælde er et anpartsselskab.

Figur 4 – Enkel partnerselskabsstruktur³⁶

2.2 Komplementar

Tilstedeværelsen af en komplementar i partnerselskabet er et krav for eksistensen af partnerselskabet. Deltagerne i partnerselskabet kan opdeles i to kategorier, henholdsvis komplementaren og aktionærerne. Definitionen af de to typer deltagere er defineret i LEV § 2, stk. 2: ”Ved et kommanditselskab forstås en virksomhed, hvor en eller flere deltagere, komplementarerne, hæfter personligt, uden begrænsning, og hvis der er flere, solidarisk for virksomhedens forpligtelser, mens en eller flere deltagere, kommanditisterne, hæfter begrænset for virksomhedens forpligtelser. For selskaber, der er stiftet efter den 1. juni 1996, skal de fuldt ansvarlige deltagere have forvaltningsmæssige og økonomiske

³⁶ Kilde: Egen tilvirkning

beføjelser”. Definitionen indbefatter, at der eksisterer to typer deltagere, henholdsvis en komplementar og en aktionær (begrænset hæftende deltager). Der kan således ikke være sammenfald mellem de to selskabsdeltagere i partnerselskabet, og der skal derfor være tale om to juridiske personer. De to juridiske personer kan dog godt have samme ejer.

Af lovbemærkninger nævnes følgende vejledende eksempler på, hvad forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser for komplementaren kan være³⁷:

Forvaltningsmæssige beføjelser:

- komplementaren har tegningsret i selskabet,
- komplementaren er repræsenteret i selskabets øverste ledelsesorgan med et antal medlemmer, evt. formanden,
- komplementaren har vetoret over for ændring af selskabets vedtægter,
- komplementaren har vetoret over for større/væsentlige beslutninger i selskabet.

Økonomiske beføjelser:

- komplementaren er tillagt en rimelig andel i selskabets overskud eller af bruttoindtægter,
- komplementaren er tillagt en rimelig andel i selskabets likvidationsprovenu – eller af indtægt ved salg af selskabets aktiver,
- komplementaren modtager forrentning af indskud/egenkapital i selskabet,
- komplementaren modtager forrentning af komplementarens egenkapital som kompensation for den personlige og ubegrænsede hæftelse.

Da komplementaren løber en større risiko end aktionærerne, jf. den ubegrænsede hæftelse, skal denne modsvares af tilsvarende vidtgående beføjelser. Såfremt komplementaren ikke stilles bedre end aktionærerne, kan Erhvervsstyrelsen nægte registreringen af partnerselskabet³⁸. Komplementarens beføjelser skal derfor modsvare den yderligere risiko, der løbes, jf. lovbemærkninger til lovforslag nr. 170 af 25.3.2009 (L 170 2008/2009-1 – lov nr. 470 af 12/6 2009). I praksis bør komplementarens yderligere beføjelser modsvare den ønskede struktur i partnerselskabet, da jeg mener, der kan være scenarier, hvor det kan være uhensigtsmæssigt at give komplementaren for vidtrækkende beføjelser. Herudover

³⁷ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 170 af 25.3.2009 (L 170 2008/2009-1)

³⁸ Ved stiftelse af et kapitalselskab blev komplementaren stillet samme økonomiske beføjelser som kommanditisterne. Registrering blev nægtet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, da komplementaren ikke var stillet beføjelser der modsvarende den yderligere risiko komplementaren løb. Erhvervsankenævnets årsberetning 2000 nr. 159 (jf. sag 00-79.736).

vil sammensætningen af komplementarens beføjelser også skulle sammensættes med hensyn til partnerselskabets struktur, således at komplementaren kun tillægges de beføjelser, der er fornuftige i netop den pågældende partnerselskabsstruktur. Kapitalselskaber er selvstændige juridiske enheder, hvilket vil sige, at kapitalejerne (aktionærerne og anpartshaverne) ikke hæfter personligt for selskabets gæld. De risikerer normalt højst at tabe værdien af deres indskud, dvs. aktien eller anparten. De løber derfor kun en begrænset risiko. Komplementarens tillagte beføjelser skal indføres i vedtægter, jf. afsnit 3.1.2 eller anden bindende aftale.

Komplementaren kan både være en fysisk og en juridisk person, typisk vil komplementaren være et kapitalsselskab, hvorved den ubegrænsede hæftelse ”omgås”.

2.3 Særlige forhold for partnerselskabet

Partnerselskabet er som tidligere nævnt reguleret i SEL § 358, hvilket medvirker, at selskabsformen er reguleret i selskabsloven, dog med de fornødne tilpasninger. Derved reguleres partnerselskabet af både selskabslovens regler, men også af de deklaratoriske regler vedrørende kommanditselskabet, jf. beskrivelsen i SEL § 358 om de fornødne tilpasninger. Munck og Kristensen påpeger, at netop dette samspil mellem to regelsæt kan være ret kompliceret, og den eneste ”hjælp” til, hvornår det ene regelsæt finder anvendelse fremfor det andet, er SEL § 358, hvori det nævnes, at partnerselskabet reguleres af selskabsloven med fornødne tilpasninger³⁹. Af lovforarbejderne fremgår det, at man ved tilføjelse af formuleringen ”*de fornødne tilpasninger*” ønsker at klarlægge, at der alene kan ske tilpasning i form af den ubegrænset hæftende komplementar, jf. bemærkning i lovforarbejderne; ”*Der har med den gældende bestemmelse været tvivl i teorien om, hvilke lempelser der hermed var tiltænkt. Med den foreslåede affattelse præciseres det, at der udelukkende kan være tale om tilpasninger som følge af den særlige selskabsdeltager i form af den ubegrænset hæftende komplementar*” endvidere ”*Formuleringen ”de fornødne tilpasninger” i det foreslåede stk. 1 skal herefter forstås i sammenhæng med de tilpasninger, som måtte være nødvendige i forhold til aktieselskabers faste struktur omkring vedtægter, tegningsret og kapitalforhold*”⁴². Munck og Kristensen fremhæver, at de ikke mener, at lovgiver har løst problemstillingen på baggrund heraf, hvorfor der stadig er usikkerhed om, hvornår de selskabsretlige regler finder anvendelse, og hvornår de fornødne tilpasninger er gældende⁴³. Jeg mener, at man i bemærkningerne i lovforarbejderne netop har forsøgt at give et indblik i, hvad de fornødne tilpasninger kan tage afsæt i. Jeg er enig med Munck og Kristensen i, at der ikke direkte i lovforarbejderne er givet entydige/udtømmende retningslinjer for, hvad de fornødne tilpasninger indebærer, dog er der i

³⁹ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 360

⁴² Lovbemærkninger til lovforslag nr. 170 af 25.3.2009 (L 170 2008/2009-1)

⁴³ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 361

forarbejderne givet nogle klare bud på, hvad der ligger i de fornødne tilpasninger. Jeg anser ikke, at forholdet udgør en væsentlig problemstilling, dette underbygger jeg med følgende;

- a) Væksten i antallet af partnerselskaber er betydelig, og jeg ser dette som udtryk for, at ændringer i selskabslovens regler samt lovforarbejder netop har været med til at præcisere, hvad der ligger i de fornødne tilpasninger. Hvilket tidligere har været et usikkerhedsmoment.
- b) Der er i retspraksis ingen indikation af, at dette udgør en reel problemstilling. Ingen reel stigning i sager omkring forholdet, efter selskabslovens lov nr. 470 12. juni 2009 blev vedtaget.

Er det så forkert konkluderet af Munck og Kristensen? Nej det mener jeg ikke, jeg anser dog bare ikke problemstillingen for at være væsentlig.

3 Selskabsretlig regulering

3.1 Stiftelse

Partnerselskabet stiftes enten ved en nystiftelse eller ved en omdannelse af et eksisterende aktieselskab eller interessentskab. Nystiftelsen sker på samme vis som ved stiftelsen af et aktieselskab, der udarbejdes stiftelsesdokument med vedtægter, og selskabet anmeldes til registrering hos Erhvervsstyrelsen. Stiftelsesdokument med vedtægter skal opfylde kravene i SEL § 25-28. Udover de ”*almindelige krav*” i SEL § 25-28, skal partnerselskabets stiftelsesdokument og vedtægter opfylde kravene i SEL § 360. Kravene forudsætter, at stiftelsesdokumentet indeholder oplysning om komplementarens identitet, indskud, andel i overskud og tab, jf. SEL § 360 stk. 1. Herudover skal partnerselskabets vedtægter indeholde regler om retsforholdet mellem aktionærerne (aktionærer) og de fuldt ansvarlige deltagere (komplementar), jf. SEL § 360 stk. 2. Ved stiftelsen skal aktionærerne som minimum indbetale 25 % af selskabskapitalen, jf. SEL § 33, hvilket betyder, at der for et partnerselskabs vedkommende som minimum skal indbetales kr. 125.000. Indskudskapitalen udgør sammen med komplementarens mulige kapital- eller apportindskud partnerselskabets egenkapital⁴⁴. Ledelsen har til enhver tid ansvar for, at der i partnerselskabet er det nødvendige kapitalberedskab. Hvis der opstår behov, kan ledelsen anmode aktionærerne om at indbetale den resterende del af selskabskapitalen, hvis partnerselskabet ikke er stiftet med en fuldt ud indbetalt selskabskapital. Fristen for indbetaling af den resterende selskabskapital er mindst 2 uger, jf. SEL § 33, stk. 2.

⁴⁴ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 367

3.1.1 Apportindskud

Såfremt stiftelsen sker via apportindskud, skal reglerne vedrørende indskud i andre værdier end kontanter følges, jf. SEL § 35-38. Som udgangspunkt kan alle værdier, der kan gøres til genstand for en økonomisk vurdering, anvendes som apportindskud, jf. SEL § 35, stk. 1. Vurdering af disse værdier skal foretages af en eller flere uvildige sagkyndige vurderingsmænd, der udarbejder en vurderingsberetning, jf. SEL § 37. Vurderingsberetning skal indeholde en beskrivelse af hvert enkelt indskud, fremgangsmåden ved vurderingen, angivelse af det vederlag, som er fastsat for overtagelsen, og en erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, jf. SEL § 36, stk. 1. Hvis apportindskuddet foretages i forbindelse med omdannelse fra et interessentskab til et partnerselskab, skal vurderingsberetningen i disse tilfælde indeholde en åbningsbalance for partnerselskabet. Hvis partnerselskabet er underlagt revisionspligt efter ÅRL, skal åbningsbalance forsynes med en revisionspåtegning uden forbehold, jf. SEL § 36, stk. 3. Reglerne vedrørende apportindskud skal modvirke muligheden for, at kapitalselskabet stiftes på baggrund af overvurderede værdier.

Der er i SEL indført to undtagelser for, hvornår der skal udarbejdes vurderingsberetning, jf. SEL § 38, stk. 1. Vurderingsberetningen kan undgås dels;

- såfremt indskud af aktiver sker på baggrund af aktiver, som er individuelt målt og præsenteret i et års- eller koncernregnskab for det forudgående regnskabsår, der er udarbejdet i henhold til ÅRL.
- såfremt apportindskuddet vedrører værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter, der er optaget til en gennemsnitskurs, hvortil de er blevet handlet på et eller flere regulerede markeder i fire uger forud for stiftelsesdokumentets underskrivelse.

Ovenstående undtagelser giver god mening, da disse aktiver derved er pålideligt målt. Kapitalselskabets centrale ledelsesorgan er ansvarlig for, at et indskud i henhold til SEL § 38, stk. 1 ikke volder skade for kapitalselskabet, dets kapitalejere eller kreditorer og skal udarbejde en erklæring herpå, jf. SEL § 38, stk. 2.

Af SEL § 360, stk. 1, nr. 2 fremgår, at såfremt indskud foretages af komplementaren i andet end kontanter, og indskuddet anvendes til andet end at tegne aktier, skal der ikke udarbejdes vurderingsberetning. I stedet skal der udarbejdes en redegørelse over vurderingsgrundlaget. Herved finder de almindelige regler om indskud i andet end kontanter ikke anvendelse. Herved skelnes der mellem, hvorvidt der er tale om bunden selskabskapital og øvrige former for indskud, som kan "udloddet" fra selskabet

uden iagttagelse af selskabslovens kreditorbeskyttelsesregler⁴⁵. Af lovforarbejderne til den nye selskabslov⁴⁶ fremgår ovenstående eksplicit. Dog skal komplementaren overholde de almindelige regler for apportindskud, hvis der tegnes aktier via apportindskuddet.

3.1.2 Vedtægter

Vedtægterne i et partnerselskab skal overholde kravene i SEL § 28 og skal som minimum indeholde oplysninger om:

- kapitalselskabets navn og eventuelle binavne,
- kapitalselskabets formål,
- selskabskapitalens størrelse og antallet af kapitalandele eller kapitalandelenes pålydende værdi,
- kapitalandelenes rettigheder,
- kapitalselskabets ledelsesorganer,
- indkaldelse til generalforsamling og
- kapitalselskabets regnskabsår

Af partnerselskabets vedtægter skal formålet ikke være særlig konkret, dog skal formålet blot være afgrænset. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at formålsbeskrivelsen blot angives som ”udøver erhvervsmæssig aktivitet”⁴⁷. Foruden de almindelige minimumskrav til vedtægterne skal partnerselskabets vedtægter indeholde beskrivelse af komplementarens indflydelse i selskabets anliggender og andel i overskud og tab, jf. SEL § 360, stk. 1 nr. 3. Partnerselskabets vedtægter skal herudover angive retsforholdet mellem aktionærer og komplementaren, jf. SEL § 360, stk. 2, da det ikke er reguleret andetsteds i selskabsloven. Reglen sikrer en sikkerhed i samspillet mellem aktionærerne og komplementaren, eksempelvis ved fordeling af overskudsandele mellem aktionærer og komplementaren. Forholdet er ikke reguleret i de deklaratoriske regler vedrørende selskaber, hvorved en problemstilling ikke kan løses via disse regler⁴⁸. Herved sikres det, at forholdet reguleres i partnerselskabets vedtægter, og at der herved opnås et klart fundament for aftalen. Herudover kan det være hensigtsmæssigt at indføje en begrænsning af antallet af aktionærer, således at antallet aldrig overstiger 10 stk. Ved flere end 10 stk. aktionærer mister aktionærerne de skattemæssige fordele, da man herved reguleres af ”anpartsreglerne”, se mere herom i afsnit 4.5.

⁴⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 37

⁴⁶ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 470 af 12.6.2009 (L 170 2008/2009-1)

⁴⁷ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 39

⁴⁸ Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: Munck og Kristensen, s. 174

Komplementarens forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser, som er beskrevet i afsnit 2.1, skal positivt indføres i partnerselskabets vedtægter, jf. SEL § 360, stk. 1, nr. 3. Af forarbejderne⁴⁹ fremgår, at de nærmere regler, der beskriver ”*retsforholdet mellem aktionærer og de fuldt ansvarlige deltagere*”, skal beskrives i vedtægterne. De supplerende krav til vedtægterne i et partnerselskab kan, med udgangspunkt i reglerne i SEL § 360, stk. 1 nr. 3, SL § 360, stk. 2 og LEV § 2, stk. 2, opgøres som følgende:

- oplysninger om komplementarens forvaltningsmæssige beføjelser
- oplysninger om komplementarens økonomiske beføjelser
- oplysning om komplementarens indflydelse i selskabets anliggender, i det omfang dette ikke allerede er oplyst, jf. punkt 1.
- oplysninger om komplementarens andel i overskud og tab, i det omfang dette ikke allerede er oplyst, jf. punkt 2.

Vedtægterne skal ikke indeholde en fuldstændig regulering af retsforholdet mellem aktionær og komplementar men skal som minimum indeholde regulering, der overholder selskabsloven. Såfremt partnerselskabet ønsker en yderligere eller mere detaljeret regulering af forholdet mellem selskabsdeltagerne, kan dette reguleres i en ejerftale.

3.1.3 Ejerftale

Udover partnerselskabets vedtægter vil der som oftest være indgået en ejerftale mellem aktionærene i partnerselskabet⁵⁰. Ejerftalen giver mulighed for, at aktionærene kan aftale en nærmere regulering af gensidige rettigheder og forpligtelser, som ligger udover vedtægter. Som oftest består vedtægterne af de minimumskrav, der er for partnerselskaber. Herudover er vedtægterne offentligt tilgængelige, hvor ejerftalen kun er til aktionærernes interne brug, og herved kan offentlighedens indblik til indgåede aftaler begrænses. Ejerftale i partnerselskaber indeholder spillereglerne for, hvordan det indbyrdes forhold mellem aktionærene skal foregå, typisk vil aftalen regulere; stemmeretten, udbytte, retten til at disponere mv., strategiske dispositioner og øvrige forhold, f.eks. deltagelse i selskabets drift i forhold til ejerskab, konkurrenceklausul og uoverensstemmelser mv. Ejerftaler i partnerselskaber vil herudover sædvanligvis indeholde regulering af deltagernes ret og pligt til at tage del i over- og underskud, og for partnerselskaber i liberale erhverv vil ejerftalen oftest indeholde krav om aktionærernes arbejdsforpligtelser⁵¹.

⁴⁹ Bemærkninger til lovforslaget lov nr. 470 af 12/6-2009

⁵⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 41

⁵¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 41

I ejeraftalen er det frit for aktionærene at aftale en anden overskudsfordeling end den fordeling, der følger aktionærernes nominelle aktiebesiddelser⁵². Der kan derved godt fraviges fra lighedsgrundsætningen i SEL § 45. Ved flere aktionærer kan der være et ønske om, at overskuddet fordeles ud fra en performanceparameter, snarere end på basis af den individuelle ejerandel. Dette vil bero på, hvorledes strukturen i det enkelte partnerselskab ønskes sammensat. Der er aftalefrihed vedrørende fordelingen, så længe dette sker på armslængdevilkår, hvilket ikke giver anledning til problemer, når der er tale om aftaler mellem uafhængige parter, som hver har et ønske om størst mulig andel af overskuddet⁵³.

Af SEL § 82, fremgår det, at ejeraftaler ikke er bindende for partnerselskabet og de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen. Generalforsamlingen er derfor, uanset hvad der må være aftale i ejeraftalen, øverste beslutningsinstans. Da retsvirkningen af SEL § 82 ikke er helt klar, er dette forsøgt præciseret i lovforarbejderne til selskabsloven⁵⁴. Heri er følgende præciseret ”*Udvalget til Modernisering af Selskabsretten finder således, at der er behov for at præcisere, at selskabsloven er øverst i det selskabsretlige retshierarki. Herefter kommer kapital-selskabets vedtægter, og først efter disse retskilder kommer en eventuel ejeraftale. En sådan ejeraftale må som følge heraf ikke være i strid med selskabslovgivningen eller det konkrete selskabs vedtægter.*

Kapitalejerne kan i ejeraftalen aftale, at denne skal nyde forrang frem for vedtægterne i det indbyrdes forhold mellem kapitalejerne. Ved en overtrædelse af en sådan aftale vil det være de almindelige aftaleretlige misligholdelsesbeføjelser, der vil finde anvendelse herpå, hvorimod gyldigheden af generalforsamlingens beslutning ikke påvirkes heraf. Dog kan en misligholdelse af en ejeraftale indgå i vurderingen af, om en kapitalejer har misligholdt sine forpligtelser over for de øvrige kapitalejere eller kapital-selskabet, hvilket kan have selskabsretlige konsekvenser.”⁵⁵. Det fremgår derved, at tildelingen af rettigheder/magt til aktionæren, som fraviger stemmeretten i henhold til aktiebeholdningen, ikke er gældende på partnerselskabets generalforsamling. Her vil det stadig være det indbyrdes ejerforhold i henhold til aktiebesiddelsen, der afgør indflydelsen af stemmeretten på generalforsamlingen. Dog vil det være en misligholdelse af ejeraftalen, med de konsekvenser der følger herfor.

3.1.4 Ledelse

Partnerselskabets ledelsesstruktur skal være ens med et aktieselskab, jf. figur 3. Partnerselskabet skal have en ledelse, der opfylder kravene for ledelsesstrukturen i et aktieselskab⁵⁶. Ledelsen kan derfor

⁵² Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 43

⁵³ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 43

⁵⁴ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 170 af 25.3.2009 (L 170 2008/2009-1)

⁵⁵ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 470 af 12.6.2009 (L 170 2008/2009-1)

⁵⁶ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 470 af 12.6.2009 (L 170 2008/2009-1)

enten bestå af; en bestyrelse og en direktion eller et tilsynsråd og en direktion, jf. SEL § 111, stk. 1. Hvis partnerselskabet har en bestyrelse og direktion, udgør bestyrelsen både ”*det centrale ledelsesorgan*” og ”*det øverste ledelsesorgan*”. Hvis partnerselskabet har et tilsynsråd og en direktion, udgør tilsynsrådet ”*det øverste ledelsesorgan*”, mens direktionen vil udgøre ”*det centrale ledelsesorgan*”, jf. SEL § 5, nr. 4-5.

Komplementarens forvaltningsmæssige beføjelser jf. afsnit 2.1, må ikke stride imod de almindelige krav til ledelsesmodellen for aktieselskaber. Af lovforarbejderne fremgår bl.a. følgende; ”*Det vil endvidere være muligt som følge af selskabsformen, at komplementaren som en del af sine forvaltningsmæssige beføjelser tillægges eksempelvis en vetoret overfor valg af medlemmer til det øverste ledelsesorgan eller en af det øverste ledelsesorgan udpeget direktør. Der kan ikke tillægges komplementaren ansættelses- eller afskedigelsesret af en direktør, da denne beføjelse tilhører det øverste ledelsesorgan, jf. forslaget § 111. Komplementaren kan derimod tillægges udpegningsret til et eller flere medlemmer af det øverste ledelsesorgan.*”⁵⁸. Komplementaren kan derved ikke tillægges beføjelser, som tilhører det øverste ledelsesorgan, da det ufravigeligt er den øverste ledelses ret. Hvis komplementaren har udpeget medlemmer til det bestyrelsen, skal disse dog vælges på almindelig vis, jf. SEL § 120 stk. 1. Komplementarens forvaltningsmæssige beføjelser, mener jeg, giver mulighed for potentielle konflikter mellem komplementaren og partnerselskabets bestyrelse. F.eks. i det tilfælde, hvor komplementaren anvender sin vetoret (forudsat, at denne beføjelse eksisterer i vedtægterne), overfor ansættelsen af en direktion udpeget af bestyrelsen. Den mulige konflikt viser, at der ved sammensætning af komplementarens beføjelser skal tages hensyn til, at beføjelserne ikke bliver for vidtrækkende.

3.2 Delkonklusion selskabsretlig regulering

Ændringen i selskabsloven⁵⁹ har medvirket til en præcisering af selskabslovens regler vedrørende partnerselskabet. Dette har minimeret nogle af de usikkerhedsmomenter, der tidligere har været i selskabsloven vedrørende partnerselskabet. Ændringen i selskabsloven anser jeg i høj grad som værende medvirkende til de seneste års stigning i antallet af partnerselskaber.. Lovforarbejdernes forsøg på præciseringen af, hvad formuleringen ”*de fornødne tilpasninger*” i SEL § 358 indebærer, har uden tvivl givet svar på nogle af de usikkerheder, som investorer og rådgivere har haft omkring partnerselskabet. I litteraturen er det dog beskrevet, at man endnu ikke har opnået en klar definition af, hvad de fornødne tilpasninger indeholder, og der derfor stadig anses at være en vis risiko omkring dette. Jeg er dog umiddelbart ikke helt enig heri og anser ikke denne usikkerhed for at være af væsentlig karakter. Der foreligger ej heller praksis på dette område, der indikerer, at der skulle være en problemstilling.

⁵⁸ Lovbemærkninger til lovforslag nr. 470 af 12.6.2009 (L 170 2008/2009-1)

⁵⁹ Lov nr. 470 af 12. juni 2009

Partnerselskabets selskabsretlige regulering via selskabsloven er medvirkende til at give partnerselskabet et velrenommeret reguleringsgrundlag. Hvilket alt andet lige har en vis signalværdi overfor investorer, medarbejdere, offentlig myndigheder og finansieringskilder mv. Det er alt andet lige medvirkende til at give partnerselskabet et mere positivt omdømme.

Der, hvor partnerselskabet særligt adskiller sig fra de øvrige kapitalsselskaber, som også er reguleret via selskabsloven, er henholdsvis; tilstedeværelsen af en komplementar og det forhold, at partnerselskabet er skattemæssigt transparent. Partnerselskabets eksistens kræver, foruden aktionærer, en ubegrænset hæftende deltager. Komplementarens deltagelse kendes ikke fra de øvrige kapitalsselskaber, hvilket medfører særlige krav til stiftelse og vedtægter for partnerselskabet. Som følge, af komplementarens ubegrænsede hæftelse, skal komplementaren tillægge beføjelser, der modsvarer denne forøgede risiko, som komplementaren påtager sig. Beføjelserne kan have forretningsmæssig eller økonomisk karakter og kan være ret vidtrækkende, hvorfor det kan være uhensigtsmæssigt at tildele komplementaren for vidtrækkende beføjelser. Samtidig skal beføjelser være tilstrækkelige til at kompensere komplementaren for den ubegrænsede hæftelse. I min optik er det vigtigt, at komplementarens beføjelser overvejes nøje.

Fordelingen af over- og underskud vil næsten uden undtagelse være reguleret i en ejerftale i partnerselskabet. I modsætning til de øvrige kapitalsselskaber er det i partnerselskabet muligt at aftale anden overskudsfordeling end den, der følger aktionærernes nominelle aktiebesiddelse. Aktionærernes indtjening kan derved i høj grad baseres på individuelle parametre, f.eks. arbejdsindsats og bidrag til indtjening. Det giver partnerselskabet en fleksibilitet, som ikke er mulig i de andre kapitalsselskaber, hvilket alt andet lige er positivt.

Jeg mener ikke, at årsagen til partnerselskabets ringe udbredelse skal findes i den nuværende selskabsretlige regulering, men nærmere er et udtryk for, at valget af virksomhedsform ikke i alle tilfælde besluttet på baggrund af rationelle valg. Her må rådgivere og øvrige interessenter bære deres del af ansvaret for partnerselskabets begrænsede udbredelse. Rent selskabsretligt har partnerselskabet i hvert fald nogle klare fordele over for både de øvrige kapitalsselskaber (fordel via fleksibilitet) og de personlige virksomheder (fordel via velrenommeret regulering gennem selskabsloven). Hvis udgangspunktet for organiseringen i partnerselskaber er et ønske fra aktionærens side om begrænset hæftelse, skal aktionæren være opmærksom på, at der ikke påtages kaution ved stiftelse af bankgæld. I virkelighedens verden er det reelt set ikke muligt i alle tilfælde, hvorfor aktionæren ved stiftelse af fremmed gæld derfor vil påtage sig en yderligere risiko, som følge af kautionen vedrørende bankgælden.

4 Skatteretlig regulering

Da partnerselskaber er skattemæssigt transparent og ikke er selvstændige skattesubjekter, er det de enkelte deltagere, der er skattepligtige af partnerselskabets indtægter og udgifter efter almindelig skatteretlige principper. Reglerne om beskatning af deltagerne i partnerselskaber beror først og fremmest på administrativ praksis⁶⁰.

4.1 Fradragskonto

Reglerne vedrørende fradragsbegrænsning sikrer, at aktionærene ikke kan fradrage et større beløb, end svarende til den til aktien hørende hæftelse.

Fradragsbegrænsningen gælder for aktionærene, der hæfter begrænset i partnerselskaber. For at kunne opgøre størrelsen af de fradrag, en aktionær kan opnå for bl.a. afskrivninger, renter og driftsudgifter, skal der føres en fradragskonto for hver aktionær. Efter Ligningsrådets anvisning medregnes på kontoen på den ene side de beløb, der udgør aktionærens ansvarlige kapital, og på den anden side trækkes fradrag for afskrivninger, driftsudgifter mv. fra. Forskellen - saldoen på fradragskontoen - er det beløb, som aktionæren fremtidigt kan bruge til fradrag ved opgørelsen af indkomsten som aktionær i partnerselskabet⁶¹. Regulering af fradragskontoen beror ikke på lovhjemmel men er i stedet udviklet via retspraksis, herunder LSRM 1974.38 og UfR 1983.8.H (Kruse-dommen)⁶².

En aktionær, hvis fradragskonto for et indkomstår er nul, kan ikke foretage skattemæssige af- og nedskrivninger på andel i partnerselskabets aktiver, selvom driftsresultatet for det samme år viser et overskud⁶³.

Fradragskontoen giver dermed alene udtryk for, hvilke muligheder aktionæren har for at få fradrag i sin skattepligtige indkomst. Om aktionæren herved også får fradrag, afhænger af opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det enkelte indkomstår⁶⁴.

Hvis fradragskontoen er negativ, kan der som udgangspunkt ikke foretages skattemæssige af- og nedskrivninger. Det gælder dog ikke, hvis årets driftsoverskud bliver indestående som ansvarlig indskuds-

⁶⁰ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 13

⁶¹ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 164

⁶² Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

⁶³ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

⁶⁴ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 164

kapital. I sådanne tilfælde kan der foretages skattemæssige af- og nedskrivninger, der svarer til den del af overskuddet, der overstiger den negative saldo på fradragskontoen, jf. LSRM 1982, 166⁶⁵.

Ved opgørelsen af fradragskontoen skal alle skattemæssige afskrivninger trækkes fra⁶⁶.

Hvis hæftelsen nedsættes, skal fradragskontoen reduceres med et beløb, der svarer til nedsættelsen af hæftelsen. Hvis kontoen får en negativ saldo, skal den negative saldo efterbeskattes i det indkomstår, hvori nedsættelsen sker⁶⁷.

Følgende beløb tillægges fradragskontoen (der gennemgås særskilt, hvis relevant for aktionærer i et partnerselskab)⁶⁸:

- (a) Indskud der kan anses for ansvarlig indskudskapital. Der medregnes både indbetalt og skyldigt indskud.
 - Der skelnes her mellem, hvorvidt der foreligger en reel forpligtelse for aktionærerne i partnerselskabet. Ved en indbetaling af 25 % af kapitalen i et partnerselskab, forpligter aktionærerne sig til at indbetale den resterende del af kapitalen, hvorved der eksisterer en reel forpligtelse, og herved kan den ”fulde” hæftelse medtages i opgørelse af fradragskontoen.
- (b) Købesum for overtagelse af en anpart fra en anden deltager. Der medregnes både betalt købesum og overtagne indskudsforpligtelser.
- (c) Forpligtelser som følge af aktionærens medhæftelse som selvskyldner for selskabsgæld i det omfang, forpligtelsen påhviler aktionæren endeligt, uden regres over for andre deltagere.
- (d) Anpart i partnerselskabets overskud i det omfang, dette beløb forbliver indestående i selskabet på samme vilkår som ansvarlig indskudskapital.
- (e) Beskattede fortjenester ved afhændelse af selskabets aktiver i det omfang, avancerne modsvares afskrivninger og nedskrivninger, der er fragået på fradragskontoen.

Ad c) Selvskyldnerkautionen kan alene medregnes, hvis der ikke kan føres regres over for de andre deltagere. Det blev understreget i sag SKM2011.165.ØLR, som omhandler en kommanditist, der påtog sig en selvskyldnerkaution, uden at der var sket særskilt fraskrivelse af regres over for komplementaren. Kommanditisten havde heller ikke på andet grundlag fraskrevet sig regres i forbindelse med kautionsforpligtelserne overfor komplementarerne. Retten fandt derfor, at der var adgang til regres, og

⁶⁵ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 165

⁶⁶ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

⁶⁷ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

⁶⁸ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

kommanditisten kunne derfor ikke medregne kautionsforpligtelserne på sine fradragskonti i kommanditselskaberne. Det fik ikke betydning, hvorvidt regreskravet økonomisk set var uden reel betydning. Hæftelsen for kravet består, hvis selskabsdeltagerne ikke har indskrænket den ved aftale⁶⁹.

I nærværende sag var der dog indført en regresfraskrivelse i kommanditselskabets vedtægter. Landsretten udtalte dog, at ”*Formuleringen af regresfraskrivelsen i § 5 følger af kommanditselskabernes natur, der tager højde for kommanditisternes adgang til at indkræve tidligere indskud tilbage gennem komplementaren. Bestemmelsen i § 5 kan imidlertid ikke antages at vedrøre regreskrav på andet grundlag end kommanditselskabskontrakten. Det følger også af Østre Landsrets dom af 29. maj 2007, gengivet i SKM2007.521.ØLR, at § 5 i kommanditselskabernes vedtægter ikke refererer til selvskyldnerkautioner påtaget udenom vedtægterne*”⁷⁰.

Det er derfor yderst vigtigt, at aktionæren i forbindelse med påtagelse af kaution for partnerselskabets gæld udtrykkeligt fraskriver sig regres over for komplementaren, såfremt fradragsretten vedrørende kautionen skal opretholdes. Selvom der i SKM2011.165.ØLR reelt ikke var muligt at gøre regres mod komplementaren, grundet komplementarens økonomiske stilling, skal formkravene til regresfraskrivelsen overholdes. Jeg syntes, dette er en utrolig snæver tolkning af praksis, i nærværende tilfælde har sagsøgeren de facto ingen regresmulighed, grundet komplementarens økonomiske stilling, samt det forhold, at regresfraskrivelsen allerede fremgår af kommanditselskabets vedtægter. Domsafsigelsen blev afsagt med stemmeflertal 2 mod 1, hvilket også viser, at retsmedlemmerne ikke har været fuldstændig enige i tolkningen af praksis.

Følgende beløb fragår fradragskontoen (der gennemgås særskilt, hvis relevant for aktionærer i et partnerselskab)⁷¹:

- (g) Anpart i selskabets driftsunderskud, der er trukket fra ved indkomstopgørelsen
- (h) Skattemæssige afskrivninger og nedskrivninger, der er trukket fra på anpart i selskabets aktiver
- (i) Forlods afskrivninger som følge af anvendelse af henlæggelse til investeringsfond eller indskud på etableringskonto
- (j) Forskudsafskrivninger på anpart i selskabets aktiver

⁶⁹ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

⁷⁰ SKM2011.165.ØLR

⁷¹ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.3.3.4 Fradragsbegrænsning. Fradragskontoreglerne

4.2 Ejerbrøken

Fordelingen af beskatningen hos aktionærerne, tager udgangspunkt i transparensprincippet, hvilket medvirker, at aktionærerne skattemæssigt anses for ejere af en andel, i forhold til deres ejerandel, svarende til en ideel andel af partnerselskabets bruttoaktiver og bruttopassiver⁷². Konsekvensen af ovenstående er, at hver deltager kan afskrive individuelt på deres andel. Ejerbrøken anvendes ved fastlæggelse af deltagerens andel i kapitalgevinster og –tab. Hver af deltagerne har deres eget beregningsgrundlag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst⁷³.

Da det er deltagerne og ikke partnerselskabet som skattemæssigt anses for ejere af selskabets aktiver og passiver, vil en ændring i ejerbrøken bevirke, at deltagerne enten har erhvervet eller afstået aktiver og passiver. Uanset, at ændringen skyldes andre deltageres dispositioner. Herved skal de skattemæssige konsekvenser opgøres i forbindelse med ændring i ejerbrøken⁷⁴.

Eksempler på forskydning i ejerbrøken⁷⁵:

- Stiftelse af partnerselskab, herunder optagelse af medejer i partnerselskabet, hvor der etableres en fællesformue.
- Indtræden af deltager i et partnerselskab, uanset om deltageren indskyder aktiv ved optagelsen, blot der eksisterer en fællesformue, som deltageren bliver medejer af.
- Udtræden af deltager, uden at der samtidig indtræder en ny deltager.

Såfremt der sker udtræden af deltager, men indtræden af en ny deltager, som overtager præcis de samme ejerandele, som den forrige deltager ejede, vil der ikke ske ændring af ejerbrøken, og derved vil det ikke få skattemæssig konsekvenser for de fortsættende deltagere. Ved ændringer i ejerbrøken anses det som delsalg eller delkøb⁷⁶.

Eksempler på ændringer i fællesformuen, uden der sker forskydning af ejerbrøken⁷⁷:

- en deltager afstår et skatterelevant aktiv til partnerselskabet, f.eks. fast ejendom, driftsmidler eller immaterielle aktiver

⁷² Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 75

⁷³ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 96

⁷⁴ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 76

⁷⁵ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 100-101

⁷⁶ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 101

⁷⁷ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 101

- partnerselskabet afstår aktiv til en deltager
- partnerselskabet udlodder aktiver til alle deltagere
- partnerselskabet opløses

Ved ændringer i fællesformuen sker der ændringer af ejerforholdet til aktiverne mellem partnerselskabets deltagere.

Konsekvenser ved ændring af ejerbrøken medvirker, at hver deltager i partnerselskabet skal opgøre de skattemæssige konsekvenser ved pågældende ændring. F.eks. sker der ved køb og salg af aktiver fra/til partnerselskabet reelt set en til-/afgang af deltagernes andel i pågældende aktiv. Dette er herved udtryk for henholdsvis et delsalg eller delkøb. Ved ændring i deltagernes ejerandel er det ensbetydende med, at der er sket salg/køb af andele i aktiver og passiver⁷⁸.

Deltagernes ejerandel i henhold til ejerbrøken er ikke ensbetydende med, at overskud og underskud fordeles i henhold til denne, jf. yderligere beskrivelse under afsnit 3.1.3.

Ved hyppige udskiftninger/forskydninger i henholdsvis ejerbrøken eller fællesformuen, kræves en del administrativt arbejde for at styre opgørelse af den skattepligtige indkomst for aktionæren. Dette vil alt andet lige fordyre rådgiveromkostninger til f.eks. revisor. Det, mener jeg, giver partnerselskabet en umiddelbar ulempe i forhold til f.eks. aktieselskabet. Hvis man i partnerselskabskonstruktionen ved, at der vil ske hyppige ind-/udtræden, som man bl.a. kender det fra revisor- og advokatbranchen, kan det være fordelagtigt allerede ved stiftelsen af partnerselskabet at tilrettelægge strukturen i partnerselskabet således, at der på forhånd er taget højde for de hyppige udskiftninger i ejerkredsen. Et praktisk eksempel på denne problemstilling kunne være at udskille alle afskrivningsberettigede aktiver fra partnerselskabet i et særskilt kapitalselskab, evt. i komplementarselskabet, som ejes af aktionærene. Herved vil man undgå den krævende opgørelse i forbindelse med ind- og udtræden. Ulempen vil dog være, at alle aktionærene så vil blive underlagt de samme afskrivninger på aktiverne, da det vil være fastsat i komplementarselskabet – herved mister man en del af fleksibiliteten omkring aktionærernes skattemæssige position.

4.3 Afskrivningsloven

Ved afgang af driftsmidler i partnerselskabet anses salget ikke alene som salg af driftsmidler med tilhørende salgssum, der fragår driftsmiddelsaldoen, jf. AL § 5. Salget medvirker reelt set, at afgangens anses som virksomhedsophør, jf. AL § 9, hvorved salget af den forholdsmæssige andel af driftsmid-

⁷⁸ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 76

delsaldoen kommer til beskatning i afståelsesåret. Herved sker beskatning i afståelsesåret, modsat salg af driftsmidler i f.eks. aktie- og anpartsselskaber, hvor beskatningen sker indirekte ved, at salgssummen fragår driftsmiddelsaldoen med tilhørende reducerede afskrivninger til følge (forudsat en avance ved salget). Denne praksis beror på mangeårig administrativ praksis og er senest stadfæstet i TFS 2007.180 H⁷⁹.

Liselotte Madsen kritiserer denne praksis, da der ifølge hende reelt set slet ikke er hjemmel hertil i AL § 9⁸⁰. Af AL § 9 fremgår at *”I det indkomstår, hvori en virksomhed sælges eller i øvrigt ophører (ophørsåret)”*, hvilket ifølge Liselotte Madsen ikke giver antagelse af, at bestemmelsen også omfatter delafståelse af driftsmidler. Dog fremgår der af AL § 47 *”Med salg sidestilles i denne lov andre former for afhændelse og afståelse”*, hvorfor man kunne foranledes til, at tro, at AL § 47 herved medvirkede, at delafståelse af driftsmidler er at betragte som salg. Af lovbemærkninger fremgår dog følgende om AL § 47 *”Bestemmelsen er en generel bestemmelse for hele loven, der fastslår, at (frivillig) afhændelse og (tvungen) afståelse i loven sidestilles med salg af det pågældende aktiv eller den pågældende virksomhed. Heraf følger, at afståelsessummer og afhændelsessummer ligeledes vil blive sidestillet med salgssummer”*. Herved fremgår der intet i bemærkninger om, hvorvidt delafståelse er at betragte som salg. Jeg er derfor enig med Liselotte Madsen i, at der i afskrivningsloven er nogle uklarheder i forhold til, at delafståelse skal betragtes som virksomhedsophør.

At AL § 9 finder anvendelse fremfor AL § 5 ved delafståelser, har betydning for den enkelte skatteyder, idet det, som tidligere nævnt, medvirker en beskatning i afståelsesåret, fremfor en indirekte beskatning via ændring i driftsmiddelsaldoen med tilhørende fremadrettet ændring i afskrivningerne. For skatteyderen ender beskatning derfor i sidste ende med, at være ens, ”ulempen” er blot, at beskatning sker med det samme og ikke ”fordeles” over afviklingen af driftsmiddelsaldoen.

⁷⁹ TFS 2007.180 H, der vedrørte salg af en ideel andel af en kutter. Der var tale om et selskab, der drev virksomhed ved fiskeri fra en kutter. Selskabet overdrog en fjerdedel af kutteren til hovedaktionærens søn. Fra overdragelsestidspunktet blev fiskerivirksomheden drevet i partrederi med selskabet og hovedaktionærens søn som partreder. Kutteren blev holdt uden for partrederiet. Spørgsmålet var, om selskabets salgssum skulle omfattes af AL § 5 eller AL § 9. Skatteyder anså salget for omfattet af ordlyden af AL § 5, stk. 2. Både landsretten og Højesteret nåede frem til, at der var tale om salg af en ideel andel af selskabets virksomhed. Højesteret tiltrådte hermed, at skattemyndighederne i overensstemmelse med »mangeårig fast administrativ praksis« havde hjemmel til at henføre forholdet under bestemmelsen i afskrivningslovens § 9 om virksomhedssalg. Højesteret understregede yderligere, at denne praksis ikke var i strid med bestemmelserne i AL § 5 og § 9 og at der ikke var fundet grunde til at afvige fra denne praksis.

⁸⁰ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 108-109

Ved delafståelse af bygninger skal der for ejendomme opgøres en avance/tab i henhold til gældende lovgivning. Henholdsvis ved næringsejendomme, skal avance/tab opgøres efter SL, og ved andre ejendomme skal opgørelsen ske efter EBL. Ved afskrivningsberettigede bygninger skal der opgøres genvundne afskrivninger i henhold til AL § 21. Genvundne afskrivninger er udtryk for, hvorvidt man har afskrevet mere eller mindre i forhold til den egentlige værdinedgang på de afskrivningsberettigede bygninger eller installationer. Opgørelsen af de genvundne afskrivninger skal ligesom en avance efter EBL medregnes den skattepligtige indkomst, mens et tab efter EBL er kildeartsbegrænset, jf. EBL § 6, stk. 4.

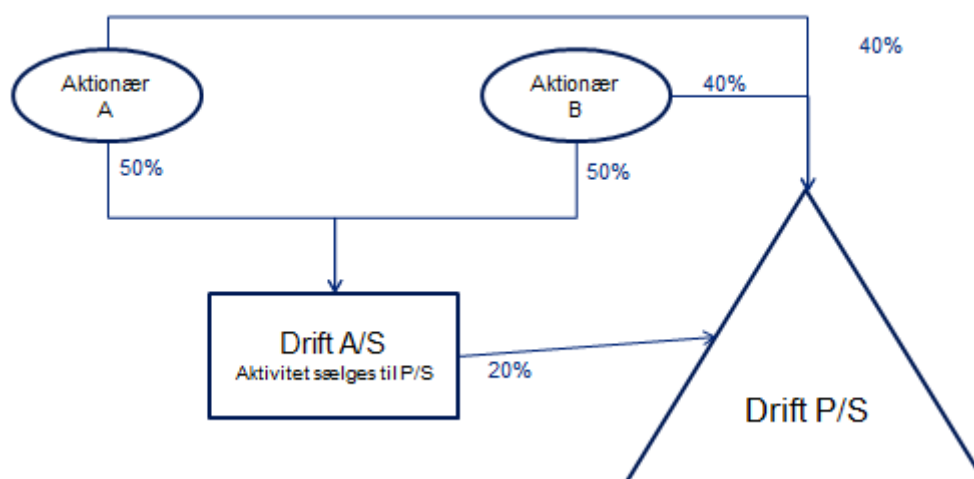
4.4 Goodwill

Ved ændringer i ejerbrøken kan der tilsvarende ske overdragelse af goodwill. Goodwill knytter sig typisk til en forventning om, at en kundekreds mv., har en fremtidig upside for virksomheden. Det skal derfor kunne dokumenteres, at der reelt set foreligger en sådan kundekreds/forretningsforbindelser⁸¹. Da goodwill i skattemæssig henseende knytter sig til kundekreds, forretningsforbindelser og lignende, vil der først ske overdragelse af goodwill, såfremt der er sket afståelse af ovenstående. En ændring i ejerbrøken vil derfor ikke nødvendigvis betyde, at der sker overdragelse af goodwill. Såfremt delta-gerantallet i partnerselskabet dog ændres, vil der ske ændring af hver deltagers ideelle andel og herved ske en overdragelse af goodwill. Goodwill kan ikke overdrages særskilt, men skal overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse⁸². Først når der foreligger overdragelse af goodwill, skal der dog ske en reel virksomhedsoverdragelse. Der skal derved ske en ændring i, hvem der fremadrettet løber risikoen i forbindelse med virksomhedsdriften, jf. LEV 2010 E.I.4.1.1.1., og de oprindelige ejere påføres samtidig et tab som følge af overdragelsen af goodwill.

⁸¹ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 117

⁸² Jf. cirkulære 97/1995 pkt. 2.1.

Nedenstående figur 5 giver et eksempel på, hvorledes goodwill kan opstå, og de muligheder, goodwillafskrivninger giver for aktionærene i et partnerselskab. I et opstillet scenarie ejer to aktionærer A og B ligeligt et driftsselskab, Drift A/S. Drift A/S driver en aktivitet, som sælges til Drift P/S, herved er Drift A/S efterfølgende et tomt selskab. Drift P/S ejes af Aktionær A og B med hver 40 % og Drift A/S med 20 %. Det forudsættes, at Drift A/S har skattemæssige underskud fra tidligere år. Dog har Drift A/S forbedret indtjeningen, og goodwill vurderes at være tilstede. Goodwill opstår som følge af, at Drift P/S køber aktiviteten af Drift A/S for en pris, der overstiger indre værdi. Det forudsættes i nærværende scenarie, at værdiansættelsen af goodwill tager udgangspunkt i en markedsbaseret metode⁸³, hvorved værdien er fastsat ud fra sammenlignelige uafhængige transaktioner.

Figur 5 – Overdragelse af aktivitet til et partnerselskab⁸⁴

Handlen finansieres via et gældsbrief mellem Drift A/S og Drift P/S. Der opstår herved goodwill, som Aktionær A og B kan afskrive på, og derved reducerer de deres personlige indkomst, hvilket medfører en likviditetsmæssig fordel. Samtidig kan gevinsten, som Drift A/S modtager, modregnes i de skattemæssige underskud. Evt. yderligere skattemæssige underskud ville kunne udnyttes via renteindtægterne, der modtages på gældsbriefet.

Ovenstående er en meget forsimplet transaktion, og der er ikke taget højde for komplementaren. Scenariet har dog til hensigt at vise fordelene ved at ”flytte” goodwill afskrivningerne til de fysiske personer, da de herved opnår afskrivningsret på goodwill, hvilket giver en likviditetsbesparelse som følge af det reducerede indkomstgrundlag.

⁸³ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 129

⁸⁴ Kilde: Egen tilvirkning

Ved ind- og udtræden i advokat- og revisionsfirmaer er det kutyme, at der ikke beregnes goodwill, heraf begrebet ”nøgen ind og nøgen ud”⁸⁵. Årsagen til, at der ikke betales goodwill ved denne form for ind- og udtræden, er, at den ind- og udtrædende part har modstridende interesser. Herved anser myndighederne en vederlagsfri overdragelse som handelsværdien⁸⁶.

Værdien af goodwill i forbindelse med overdragelse skal fastsættes til handelsværdien. Handelsværdien på goodwill kan være vanskelig at fastsætte, for hvad er værdien af kundekredsen? Til brug for fastsættelse af goodwill anvendes f.eks., branchespecifikke retningslinjer, udgangspunkt i omsætning, købstilbud fra 3. mand eller vurdering af uafhængig sagkyndig person⁸⁷. Foreligger ingen af de nævnte kutyper, kan der tages udgangspunkt i Ligningsrådets vejledning om beregning af goodwill⁸⁸. Ulempen ved Ligningsrådets standardiserede beregningsmetode af goodwill er, at der kun tages højde for historiske resultater, og derved indregnes fremtidige potentiale ikke i goodwillberegningen. Der kan dog være situationer, hvor både sælger og køber kan have et ønske om så lavt goodwill beløb som muligt, f.eks. ved generationsskifte.

4.5 Overskudsdeling

Ved afslutning af indkomståret opgøres overskudsandelen for hver enkelt deltager i partnerselskabet. Overskudsandelen er ikke nødvendigvis ens med den forholdsmæssige ejerandel, da der kan aftales andre kriterier for fordelingen af overskuddet i partnerselskabet, jf. ejeraftaler. Retten til de skattemæssige afskrivninger kan dog ikke ændres, disse beror på ejerbrøken, jf. 4.3. Såfremt der ikke foreligger anden aftale, fordeles overskuddet i henhold til ejerandelene. Det er dog alene aktionærens andel af partnerselskabets overskud, der kommer til beskatning. Udbetalinger vedrørende løn eller udbytte er reelt set uden betydning for opgørelsen af aktionærens indkomst⁸⁹. Særligt inden for de liberale erhverv har man en kutyme for aftaler, der fastsætter overskudsdeling ud fra de enkelte deltagers præstationer, som f.eks. erhvervelse af nye kunder, arbejdstimer, omsætning mv.⁹⁰. Disse forhold aftales typisk i en ejeraftale, jf. afsnit 3.1.3. I artikel i Revision & Regnskabsvæsen fremhæver Martin

⁸⁵ ”Goodwill-rapporten”, Told- og skattestyrelsens retsafdeling, december 2003

⁸⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 92

⁸⁷ Den skatteretlige behandling af personselskaber: Madsen, s. 127

⁸⁸ TSS-cirkulære 2000-10

⁸⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 86

⁹⁰ Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber, Martin Christian Kruhl, s. 42, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 - 2013

Christian Kruhl⁹¹, at selvom der er aftalt udbytte i en ejerftale i et partnerselskab, skal det altid ske med respekt for partnerselskabets kapitalberedskab, som følger selskabslovens udbytteregler. Herved vil værnet mod et forsvarligt kapitalberedskab, jf. SEL § 115 kunne træde førend en evt. ejerftale. Se yderligere beskrivelse af ejerftaler under afsnit 3.1.3.

Da det er overskudsandelen i partnerselskabet, der er afgørende for beskattningen af den enkelte deltager, vil det forhold, at vederlaget anses som løn, ikke medføre nogen forskel, da lønnen blot vil blive anset som en del af overskudsdelingen⁹². Ved strukturer, hvor deltagerne ejer partnerselskabet gennem et personligt ejet anparts- eller aktieselskab, kan der være tvivl om, hvorvidt der er tale om løn (til aktionæren) eller overskudsandele (til kapitalsselskabet), da det modtagne vederlag for det udførte arbejde foretaget af aktionæren reelt set skal betragtes som løn. Partnerselskabet er i dette tilfælde forpligtet til at indeholde kildeskat af vederlaget, der er udbetalt til aktionæren personligt, da aktionæren ikke er direkte ejer i partnerselskabet, jf. bl.a. SKM 2012.42.SR.

Som følge af selskabslovens kapitalbeskyttelsesregler er der for deltagerne i et partnerselskab ikke samme alternativer for at udtage midler af selskabet, som der f.eks. er i personselskaberne. Hvis der skal tages midler ud af partnerselskabet i årets løb, skal det enten ske ved udlodning af udbytte eller som løn. Ved udlodning af udbytte kan det kun ske i henhold til SEL § 179; herved enten som ordinært eller ekstraordinært udbytte, udlodning i forbindelse med kapitalnedsættelse eller ved opløsning af kapitalsselskabet. Ved vederlag, der udbetales som løn, vil lønnen rent skatteretligt blive opfattet som andel af overskud. Selskabsretligt er der aftalefrihed om, hvorvidt vederlaget skal betragtes som løn kontra overskud⁹³. Som følge af selskabslovens regler mod lån til kapitalejere, jf. SEL § 210, vil deltagerne i partnerselskabet også være omfattet heraf. Herved er det derfor afgørende, at det vederlag, som deltageren har modtaget som løn, reelt set er korrekt kvalificeret som løn. Såfremt vederlaget ikke kan betragtes som løn, er der reelt set tale om lån, hvilket er i strid med selskabslovens regler. Herved er det ej heller muligt at modtage aconto overskud fra partnerselskabet, som man kender det fra personselskaberne, da aconto overskud i partnerselskaber vil blive betragtet som lån og herved er i strid med selskabsloven. Man kan dog diskutere, hvorvidt muligheden for at udtage aconto overskud falder ind under SEL § 212 ”*Uanset § 210 kan et kapitalsselskab som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition direkte eller indirekte stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed til person-*

⁹¹ Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber, Martin Christian Kruhl, s. 42, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 - 2013

⁹² Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 93

⁹³ Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber, Martin Christian Kruhl, s. 46, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 - 2013

kredsen, der er nævnt i § 210". Spørgsmålet er, hvorvidt et aconto overskud er at betragte som en sædvanlig forretningsmæssig transaktion. Fra lovgivers side er man dog yderst hård omkring fortolkningen af SEL § 212, og udgangspunktet er, at alle kapitalejerlån er i strid med SEL § 210. Jf. nærmere beskrivelse under afsnit 6.

Såfremt partnerselskabets deltagere ønsker muligheden for at kunne udtage aconto overskud i løbet af året, omtaler Martin Christian Kruhl i artikel i Revision & Regnskabsvæsen⁹⁴ det alternativ, hvor deltagerne i partnerselskabet indbetaler et tilgodehavende i partnerselskabet, således at de akkumulerede aconto udbetalinger ikke overstiger det indbetalte aconto overskud. Herved undgås det scenarie, at deltagerne har negativ mellemregning med partnerselskabet, og man kommer således ikke i karambolage med SEL § 210. Jeg mener dog, at denne disposition muligvis kan anfægtes, hvis transaktionen, hvor der indbetales et tilgodehavende i partnerselskabet, ikke anses for at være en sædvanlig forretningsmæssig disposition, hvorfor den stadig vil være i strid med SEL § 210. Det kan i hvert fald give anledning til diskussion, hvorvidt en indbetaling fra en aktionær til partnerselskabet vil være at betragte som en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

Ved underskud i partnerselskabet er udgangspunktet ligesom ved overskud, at med mindre andet er aftalt, er det deltagerens ejerandel, der fordeler partnerselskabets underskud⁹⁵. En ejerftale kan regulere fordelingen på anden vis. En aftale, der regulerer anderledes fordeling af underskud end i henhold til ejerbrøken, har ikke effekt på de skattemæssige afskrivninger.

I henhold til PSL § 4, stk. 1 nr. 10 og 12, er der særlige regler for begrænsning af underskud, også kendt som "anpartsreglerne".

Selskabsdeltageren er omfattet af anpartsreglerne, hvis:

- Virksomheden har flere end ti ejere, og selskabsdeltageren ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang.
- Virksomheden vedrører produktion af juletræer og pyntegrønt, frugttræer og frugtbuske, og hvis antallet af personlige ejere er større end to, og selskabsdeltageren ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang.

⁹⁴ Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber, Martin Christian Kruhl, s. 45, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 - 2013

⁹⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 95

- Virksomheden udlejer afskrivningsberettigede driftsmidler og skibe, uanset antal ejere og uanset formålet med udlejningen, og hvis selskabsdeltageren ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang, og virksomheden er anskaffet den 12. maj 1989 eller senere.

Sædvanligvis er en væsentlig deltagelse i virksomhedens drift kategoriseret ved en arbejdsindsats på minimum 50 timer om måneden. Herved vil en personlig aktionær i et partnerselskab blive omfattet af anpartsreglerne, såfremt der er over ti ejere af partnerselskabet, og arbejdsindsatsen ikke overstiger 50 timer om måneden. Såfremt aktionæren bliver omfattet af anpartsreglerne, kan underskud alene fradrages i eventuelt fremtidige overskud fra virksomheden. Således kan der ikke ske fradrag i aktionærens anden indkomst. Overskud skal samtidig beskattes som kapitalindkomst. Ved omfatning af anpartsreglerne kan aktionæren ikke anvende virksomhedsordningen, jf. VSL § 1.

4.6 Muligheder for succession

Aktier i et partnerselskab anses ikke som aktier i traditionel forstand i forhold til aktieavancebeskatningsloven, herved er det heller ikke muligt at anvende reglerne om succession i denne lov⁹⁶. Årsagen til dette skyldes, at partnerselskabet er skattemæssigt transparent. I stedet kan regler om succession, som er defineret i kildeskatteloven, anvendes, henholdsvis KSL § 26 A, stk. 2, § 26 B og § 33 C. I henhold til kildeskatteloven er der mulighed for, overdragelse med succession af en andel af en erhvervsvirksomhed, hvilket i overensstemmelse med praksis også er muligt af skattemæssigt transparente enheder⁹⁷. Der kan kun succederes ind i de overdragne aktiver, såfremt der er en fortjeneste på aktivet, hvorfor erhververen ikke kan succedere ind i den tidligere ejers urealiserede tab⁹⁸. Da der kun kan succederes ind i aktiver med fortjeneste, skal der derfor i forbindelse med succession af den ideelle ejerandel af partnerselskabet, gennemgås hvert enkelt aktiv, for hvorvidt der kan succederes ind i disse⁹⁹. Ved aktiver med urealiserede tab skal disse overdrages beskattet, hvilket likviditetsmæssigt kan være dyrt for erhververen, da det kan kræve et stort likviditetsmæssigt træk. Ud fra et likviditetsmæssigt synspunkt er det derfor mere fordelagtigt for erhververen at kunne succedere ind i aktiver med fortjeneste.

Såfremt overdrageren anvender virksomhedsordningen, er det muligt at succedere ind i opsøret overskud, dog kan dette kun finde sted dagen efter indkomstårets udløb, typisk 1. januar¹⁰⁰. Muligheden for succession kan ske til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og børnebørn og samlevende, jf.

⁹⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 83

⁹⁷ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 83

⁹⁸ Den juridiske vejledning 2014-2, E.I.7 Succession ved overdragelse af virksomhed

⁹⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 84

¹⁰⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 84

KSL § 33 C. Herudover kan der succederes til ægtefælle, jf. KSL § 26 A, stk. 2 og KSL § 26 B. I KSL § 33 C, stk. 12, 1. pkt. Endvidere eksisterer muligheden for at anvende reglerne om succession ved overdragelse til nær medarbejder. Kravene til denne form for succession er, at medarbejderen har været beskæftiget i partnerselskabet inden for de seneste 5 år, før overdragelsesdagen. I perioden skal medarbejderen have haft beskæftigelse svarende til minimum 3 års fuldtidsbeskæftigelse. Reglen er særligt anvendt inden for liberale erhverv, hvor der ved udskiftning i ejerkredsen kan anvendes succession¹⁰¹. Herved kan den udtrædende aktionær sælge sine aktier med succession til den indtrædende aktionær, der er ansat i partnerselskabet. Fordelen er, at overdragelsessummen kan nedsættes med den skatteforpligtelse, der overdrages, og dermed reducere finansieringsbehovet for den indtrædende aktionær¹⁰².

Ved overdragelse med succession er det ikke muligt at overføre underskud fra overdrageren til erhververen. Erhververen skal derfor beskattes af fulde fremtidige overskud, selvom overdrageren ikke har kunnet anvende underskud før overdragelsen. Ved væsentlige underskud er det derfor næppe særligt attraktivt at overdrage ved succession¹⁰³.

Mulighederne for succession kan medvirke til en fordelagtig omstrukturering eller generationsskifte. Processen omkring successionen, mener jeg, kan være lidt tung, da hvert aktiv skal gennemgås med henblik på, om der kan succederes ind i aktivet eller ej. Dog giver succesionsmulighederne for partnerselskabet lige vilkår med succesionsmulighederne for anparts- og aktieselskaber, om end successionen for disse kapitalselskaber sker på en lidt anden måde. Dog er der nuanceforskelle mellem successionsregler for erhvervsvirksomhed og succession af aktier. F.eks. er det ikke muligt ved succession af partnerselskabet at lave et glidende generationsskifte (A/B model, forlods udbytteret)¹⁰⁴, som letter det tunge finansieringsbehov. Dog kan muligheden for deloverdragelse anvendes og herved lette finansieringsbehovet. Herudover vil partnerselskaberne typisk ikke være kendetegnet ved at være store penge-tanke, da overskudslikviditeten typisk vil være tømt ud til aktionærene. Aktionærene vil optimere i deres respektive virksomhedsordninger, herunder opnå en fordelagtig beskatning af forrentningen af den opsparede kapital i partnerselskabet gennem virksomhedsordning. Den lavere beskatning opnås via kapitalafkastet, jf. nærmere beskrivelse herom i afsnit 4.7.3.

¹⁰¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 84

¹⁰² Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 84

¹⁰³ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 84

¹⁰⁴ Pt. en model som SKAT undersøger er tilladt

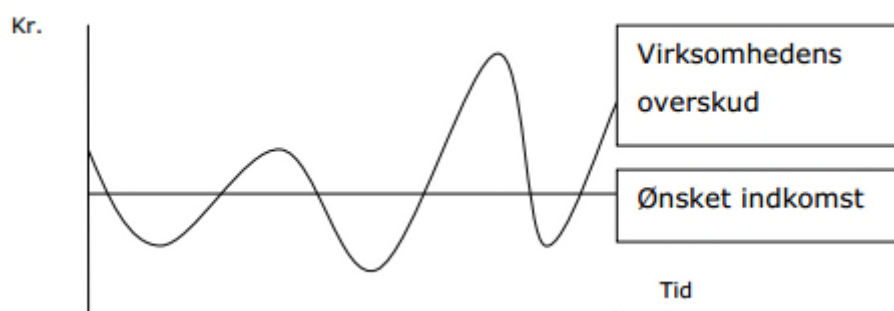
4.7 Virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen giver selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i personligt regi, muligheden for at foretage skatteberegning efter reglerne i virksomhedsskatteoven. Aktionæren i partnerselskabet kan anvende virksomhedsordningen. Ordningen giver den erhvervsdrivende muligheden for at opspare overskud i virksomheden, som det kendes fra aktie- og anpartsselskaber. Herved kan der ske udjævning af indkomst henover indkomstårene, således at indkomsten i et rent skattemæssigt perspektiv optimeres. Det opsparede overskud skal beskattes med samme skattesats, som der er gældende for selskabsskatten, 23,5 %¹⁰⁵. De vigtigste elementer i virksomhedsordningen, som har relevans for denne opgaver vedrører følgende:

- Indkomstudjævning
- Opsparing af overskud
- Fordele ved beskatning af rente på opsparing i virksomhedsordningen fremfor aktie- og anpartsselskaber (kapitalafkast)
- Fuld fradragsret for renteudgifter på erhvervmæssig gæld, der indgår i virksomhedsordningen

4.7.1 Indkomstudjævning

En umiddelbar årsag til, at mange selvstændige vælger virksomhedsordningen, er muligheden for indkomstudjævning¹⁰⁶. For aktionæren i partnerselskabet giver det mulighed for at indkomstudjævne på samme vis som ved ejerskab af et aktie- og anpartsselskab. Virksomhedsordningen giver også mulighed for at skatteoptimere, således at aktionæren konstant holder sig under topskattegrænsen (459.200 efter AM-bidrag 2015-niveau), hvilket er mest optimalt i et optimeringsmæssigt lys. Indkomstudjævningen kan illustreres således:

Figur 6 - Indkomstudjævning¹⁰⁷

¹⁰⁵ 2015-niveau

¹⁰⁶ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2 Virksomhedsordningen

¹⁰⁷ Kilde: Kandidatafhandling - Valg af virksomhedsform for en nystartet virksomhed; Martin Sørensen

Som ovenstående figur viser, vil det i virksomhedsordningen være muligt at holde en indkomst konstant under topskattegrænsen, mens der i de år, hvor aktionærens overskudsandel fra partnerselskabet overstiger topskattegrænsen, blot opspares.

4.7.2 Opsparing af overskud

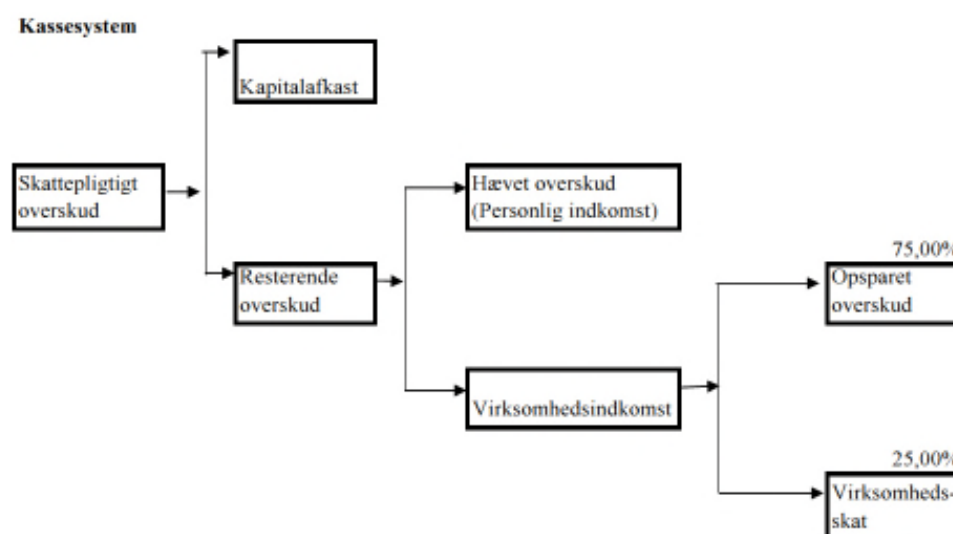
Det overskud, som aktionæren modtager fra partnerselskabet, og som ikke hæves til privatforbrug, kan opspares i virksomhedsordningen¹⁰⁸. Opsparingen beskattes med en "aconto" skat, der modsvarer selskabsskatten. Den dag, opsparingen hæves, beskattes beløbet som personlig indkomst, og "aconto" skatten, som allerede er betalt, godtgøres i forbindelse hermed, således at den fratrækkes i sluskskatten i det år, hvor det opsparede overskud hæves¹⁰⁹. Med en generel tendens i faldende marginalbeskatning den sidste snes år, er der også en mulighed for, at marginalskskatten er lavere på hævetidspunktet end på opsparingstidspunktet. Herudover sker der en likviditetsbesparelse, da skatten skydes (på nær "aconto" skatten) til den dag, overskuddene endelig hæves.

¹⁰⁸ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2 Virksomhedsordningen

¹⁰⁹ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2 Virksomhedsordningen

4.7.3 Kapitalafkast

I virksomhedsordningen beregnes der et ”afkast” efter særlige regler, såkaldt kapitalafkast. Det beregnede kapitalafkast er et udtryk for en forrentning af kapitalen, som virksomhedsejeren har opsparet i virksomheden (partnerselskabet). Kapitalafkastet beskattes som kapitalindkomst og fragår den personlige indkomst ved skatteberegning. Dvs. at en del af overskuddet (personlig indkomst) i stedet beskattes som kapitalindkomst, jf. figur 7. Størrelsen på det beregnede kapitalafkast afhænger af hvor stor en opsparing, der er foretaget i virksomheden. Der beregnes ikke AM-bidrag af kapitalafkast, som opspares som kapitalindkomst¹¹⁰.

Figur 7 – Fordeling af overskud i virksomhedsskatteordning (skattesatser fra 2011)¹¹¹

Selve kapitalafkastet opgøres på baggrund af kapitalafkastgrundlaget ganget med kapitalafkastsatsen. Kapitalafkastsatsen varierer og fastsættes på baggrund af den effektive rente på obligationer for det første ½ år af indkomståret. Kapitalafkastsatsen for 2015 udgør 2 %¹¹². Kapitalafkastgrundlaget opgøres på baggrund af virksomhedens aktiver med fradrag for gæld. Da aktionæren i partnerselskabet ejer en ideel andel af alle aktiver og gældsforpligtelser i partnerselskabet, skal kapitalafkastgrundlaget opgøres på baggrund af disse. Jo større aktionærens ejerandel af partnerselskabets egenkapital er i henhold til ejerbrøken, jo større et kapitalafkast vil aktionæren kunne opgøre.

Marginalskattesatsen på positiv kapitalindkomst udgør 37,7 % for kapitalindkomst op til kr. 40.000 og 42,7 % på kapitalindkomst derover¹¹³. Sammenholdt med højeste marginalbeskatning på personlig indkomst på 56,4 % og marginalbeskatning af aktieindkomst over 49.900 på 56,4 % er beskatningen af

¹¹⁰ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=133917>

¹¹¹ Kilde: Magnus Informatik, Skattevejledning eksempler og oversigter 2011, s. 97

¹¹² Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2 Virksomhedsordningen

¹¹³ <http://www.skm.dk/skatteomraadet/talogstatkommanditistik/tidsserieoversigter/1292.html>

kapitalindkomst noget mere lempelig. Ved negativ kapitalindkomst vil skattesatsen være 29,6 % ved negativ kapitalindkomst over 50.000 og 33,6 % ved negativ kapitalindkomst under 50.000. I et skattemæssigt perspektiv er det derfor særligt fordelagtigt at kunne konvertere så meget som muligt af overskuddet i virksomhedsordningen til kapitalindkomst. Jeg finder dette forhold yderst interessant, hvis man sammenholder en aktionær i et partnerselskab med en aktionær i et aktieselskab, da aktionæren i aktieselskabet ikke har mulighed for at opnå denne fordeling af indkomsten fra en højere beskatningsgruppe (personlig indkomst) til en lavere beskatningsgruppe (kapitalindkomst). Aktionæren i aktieselskabet vil typisk kun kunne modtage indkomst via sit ejerskab i aktieselskab som aktieindkomst eller personlig indkomst via løn. Marginalbeskatning af aktieindkomst kan illustreres således:

Aktieindkomst	Marginalbeskatning
Aktieindkomst under kr. 49.900	44,2%*
Aktieindkomst over kr. 49.900	55,6%*
* Medregnet selskabsskat på 23,5 %	

Figur 8 – Marginalbeskatning aktieindkomst¹¹⁴

Modsat har aktionæren i partnerselskabet som udgangspunkt ikke mulighed for at optimere sin aktieindkomst, således at bundgrænsen for aktieindkomst udnyttes. Det er dog alligevel muligt at optimere op til bundgrænsen for aktieindkomst, såfremt komplementæren i partnerselskabet er et aktie-/anpartsselskab, som aktionæren er medejer af. Herved kan der udloddes udbytte fra komplementarselskabet til aktionæren. Ved ejerskab i partnerselskabet kan der herved optimeres på flere indkomstgrupper, henholdsvis personlig indkomst, kapitalindkomst og aktieindkomst, hvilket jeg anser som yderst fordelagtigt.

4.7.4 Fradragsret af renteudgifter

Et af de centrale formål med virksomhedsordningen er at sikre fuld fradragsret vedrørende virksomhedens renteudgifter. Såfremt selskabsdeltageren valgte beskatning efter PSL, ville renteudgifter i stedet have en begrænset fradragsret, jf. beskatning af kapitalindkomst. Ved negativ kapitalindkomst er der derfor god mening i at vælge virksomhedsordningen fremfor almindelig personbeskatning efter PSL, da renteudgifterne nedbringer den skattepligtiges personlige indkomst¹¹⁵ med ”fuld” effekt, jf. afsnit 4.7.

¹¹⁴ Kilde: Egen tilvirkning

¹¹⁵ VSL § 6, stk. 1

4.7.5 Lovændring af virksomhedsordningen

Den 9. september 2014 blev lov nr. 992 af 16-09-2014 vedtaget, hvilket betød en ændring af virksomhedsskatteoven. Ændringerne i virksomhedsskatteoven er rettet mod erhvervsdrivende, som:

- har medtaget/indskudt privat gæld mv. i ordningen i et sådant omfang, at gælden overstiger aktiverne i ordningen, (dvs. saldoen på indskudskontoen er negativ) og/eller¹¹⁶
- har eller fremover benytter aktiver, der indgår i ordningen, som sikkerhedsstillelse for privat gæld¹¹⁷.

Den foretagne lovændring betyder, at der fremadrettet kun kan spares op i virksomhedsordningen, såfremt indskudskontoen er positiv¹¹⁸. Opsparingen vil først igen kunne ske, når saldoen på indskudskontoen er positiv ved årets begyndelse og slutning. Negativ indskudskonto er udtryk for, at der er indskudt privat gæld i virksomhedsordningen. Erhvervsdrivende, der har stillet sikkerhed for privat gæld ved anvendelse af aktiver, der indgår i ordningen, vil blive berørt. Her skelnes der mellem sikkerhedsstillelser stillet før og efter d. 11. juni 2014. For sikkerhedsstillelser stillet efter d. 11. juni 2014 betragtes en sådan sikkerhedsstillelse som en hævnning i virksomhedsordningen¹¹⁹. Beskatningen medfører dog ikke i praksis, at der kan overføres midler fra virksomhedsordningen til den erhvervsdrivende. For sikkerhedsstillelser stillet før d. 11. juni 2014 har den erhvervsdrivende frist frem til d. 31. december 2017 til at få afviklet sikkerhedsstillelsen. Såfremt sikkerhedsstillelsen ikke er afviklet inden denne dato, vil eventuelt overskud opsparret i perioden 11. juni 2014 til 31. december 2017 blive beskattet fuldt ud i 2018¹²⁰.

Samtidig er satsen for rentekorrektionen hævet, således at satsen udgør 3 %-point højere end kapitalafkastsatsen¹²¹. I de nye regler er der indført en bagatelgrænse, således at reglerne kun gælder for erhvervsdrivende, hvor summen af den negative indskudskonto hhv. primo og ultimo året tillagt beløbet vedrørende en eventuel sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014 overstiger 500.000 kr¹²². Stramningerne

¹¹⁶ "Folketinget korrigerer virksomhedsordningen" – Deloitte nyhedsbrev 9. september 2014

¹¹⁷ "Folketinget korrigerer virksomhedsordningen" – Deloitte nyhedsbrev 9. september 2014

¹¹⁸ Lov nr. 992 af 16-09-2014

¹¹⁹ Lov nr. 992 af 16-09-2014

¹²⁰ Lov nr. 992 af 16-09-2014

¹²¹ "Folketinget korrigerer virksomhedsordningen" – Deloitte nyhedsbrev 9. september 2014

¹²² Lov nr. 992 af 16-09-2014

forventes at berøre flere end 10.000 erhvervsdrivende, hvoraf mange må forvente, at de nye regler vil medføre en væsentlig forøgelse af beskatningen allerede i 2014¹²³.

Jeg mener, at bagatelgrænsen i praksis vil være til ”gavn” for meget få erhvervsdrivende, da størrelsen af den negative indskudskonto tillagt sikkerhedsstillelserne i de fleste tilfælde vil overstige dette beløb. Da de erhvervsdrivende tidligere netop har medtaget privat gæld i virksomhedsordningen for at opnå de fordele, den erhvervsdrivende tidligere havde ved inddragelse af privat gæld i virksomhedsordningen. Størrelsen af den private gæld, som er medtaget i virksomhedsordningen, vil i de fleste tilfælde overstige bagatelgrænsen. Loven har helt klart til formål at begrænse den mere spekulative del af virksomhedsskattebogen, hvilket medvirker, at den erhvervsdrivende ikke kan anvende lavt beskattede midler til at finansiere privatforbrug og afdrage på privat gæld, uden at midlerne blive beskattet som personlig indkomst.

Dog vil jeg mene, at det fortsat vil være interessant at drive virksomhed i virksomhedsordningen, selvom ”indgrebet” har begrænset anvendelsesmulighederne.

4.7.6 Ophør af virksomhedsordningen

Det er et krav, at den selvstændige erhvervsdrivende driver en erhvervmæssig aktivitet, hvis virksomhedsordningen skal eksistere¹²⁴. Såfremt aktionæren i partnerselskabet ikke længere er aktionær, pga. likvidation eller salg af partnerselskabet, skal den tidligere aktionær igangsætte en ny erhvervmæssig aktivitet (der kan indeholde virksomhedsordningen), såfremt virksomhedsordningen skal opretholdes. Hvis ikke dette sker, bringes virksomhedsordningen til ophør¹²⁵, og evt. opspareret overskud bringes herved til beskatning som personlig indkomst, hvilket vil medføre en hård marginalbeskatning, såfremt der er store opsparerede overskud. Det er derfor essentielt, hvis optimeringsmulighederne i virksomhedsordningen skal udnyttes optimalt, at virksomhedsordningen eksisterer så længe, at alt opspareret overskud hæves til en beskatning under topskattegrænsen.

4.8 Delkonklusion skatteretlig regulering

Partnerselskabet er skattemæssigt transparent, da det ikke er et selvstændigt skattesubjekt. Således er partnerselskabet ikke omfattet af selskabsskattebogen, men i stedet sker beskatningen på personsel-

¹²³ ”Folketinget korrigerer virksomhedsordningen” – Deloitte nyhedsbrev 9. september 2014

¹²⁴ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2.13.1 Virksomhedsordningen i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør

¹²⁵ Den juridiske vejledning 2014-2, C.C.5.2.13.1 Virksomhedsordningen i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør

skabsdeltagerniveau. Derved beror regelsættet for den skatteretlige regulering hovedsageligt på den administrative praksis, der er opbygget over en længere årrække. Essensen af dette er bl.a., at aktionæren i partnerselskabet bliver omfattet af reglerne om fradragsbegrænsning. Disse medfører, at aktionæren ikke kan opnå fradragsret, der overstiger hans egentlige hæftelse. Dette giver god mening, da aktionæren kun kan opnå en fradragsret, der afspejler den risiko, han påtager sig i forbindelse med ejerskabet i partnerselskabet. Det forhold, at man som aktionær i et partnerselskab kan modregne underskud i den personlige indkomst, er en klar fordel fremfor f.eks. aktieselskabet, hvor underskuddet "isoleres" i aktieselskabet og således kun kan anvendes til modregning i fremtidige overskud. Ved opstart af virksomhed vil det være en klar fordel, at organisere sig i partnerselskabet, da den likviditetsmæssige påvirkning ved underskud i opstartsårene vil begrænses. Ved "omstrukturering" kan der opstå goodwill, som aktionæren i partnerselskabet kan afskrive på. Dette er også en klar fordel fremfor aktieselskabet, hvor afskrivningerne er isoleret inde i aktieselskabet.

Skattemæssigt betragtes aktionæren i partnerselskabet reelt som ejer af en andel af partnerselskabets bruttoaktiver og -passiver, i henhold til deres ejerandel. Derved vil der ved forskydning i denne ejerandel (ejerbrøken) reelt set ske en erhvervelse eller afståelse af bruttoaktiver og -passiver, hvilket betyder, at de skattemæssige konsekvenser i forbindelse med en sådan erhvervelse eller afståelse skal opgøres. Hvis man sammenholder med aktie-/anpartsselskabet, vil hyppige udskiftninger i ejerbrøken for deltagerne i partnerselskabet være en del tungere rent administrativt end ændring af ejerandele i aktie-/anpartsselskab. Det er derfor anbefalelsesværdigt, at der ved etablering af partnerselskabet tages højde for dette i stiftelsesfasen, da man således kan "smidiggøre" partnerselskabets struktur, så det imødeser fremadrettede ind- og udtræden.

Da hver aktionær reelt er ejer af en andel af partnerselskabets bruttoaktiver og bruttopassiver, kan hver enkelt aktionær selv vælge sin afskrivningsprocent op til den skattemæssige grænse, uafhængigt af de øvrige aktionærer. Dette giver partnerselskabets aktionærer en langt friere skattemæssig position i forhold til aktionæren i aktieselskabet, hvor alle aktionærerne er underlagt den samme afskrivningsprocent, som er "fastsat" i selskabet.

Den overskudsandel, som aktionæren modtager fra partnerselskabet, kan, udover at være fastsat i forhold til den ideelle ejerandel, særskilt aftales i en ejeraftale mellem aktionærerne, hvilket gør, at aktionærerne kan definere andre mål, der fastsætter, hvorledes overskudsandelen bestemmes. Denne fleksibilitet i forhold til, hvorledes overskudsandel fastsættes, giver partnerselskabet nogle muligheder, der ikke på samme måde er til stede i aktieselskabet, og derfor kan det ved etablering af nogle aktiviteter være en fordel at etablere disse i et partnerselskab fremfor et aktieselskab.

Anvendelse af virksomhedsordningen for partnerselskabets aktionærer giver nogle muligheder for tilrettelæggelse af indkomst og skatteoptimering. Herudover giver den lavere beskatning på kapitalindkomst, jf. kapitalafkastet, aktionæren i et partnerselskab nogle fordele rent skattemæssigt i forhold til, hvis han var aktionær i et aktieselskab.

5 Omstruktureringer

5.1 Indledning

For partnerselskabers vedkommende er det, ligesom med øvrige kapitalselskaber, muligt at lave omstruktureringer bl.a. i form af omdannelser, fusioner og spaltninger. Indtil efteråret 2010 var det ikke muligt for partnerselskaber at deltage i fusioner og spaltninger. Men en ændret praksis fra Erhvervsstyrelsen har muliggjort dette, således at partnerselskaber kun kan deltage i fusioner og spaltninger med andre partnerselskaber¹²⁶. I Erhvervsstyrelsens vejledning om partnerselskaber¹²⁷ er der særskilt noteret, at partnerselskaber ikke kan deltage i fusioner og spaltninger med øvrige kapitalselskaber, da partnerselskabets natur er væsentlig anderledes end øvrige kapitalselskaber: ”Spørgsmålet er imidlertid, om et partnerselskab kan deltage i en fusion eller spaltning, hvor de øvrige deltagende selskaber er aktieselskaber og anpartsselskaber. På et meget væsentligt punkt adskiller partnerselskaber sig fra aktieselskaber og anpartsselskaber, idet der i partnerselskaber er en eller flere deltagere (komplementarerne), der hæfter ubegrænset for partnerselskabets forpligtelser, mens samtlige deltagere i et aktieselskab eller anpartsselskab har begrænset hæftelse for selskabets forpligtelser. Det må som følge heraf antages, at denne afgørende forskel er en hindring for, at et partnerselskab kan deltage i en fusion eller spaltning med et aktieselskab eller anpartsselskab, og dette gælder, uanset om partnerselskaber skulle være det indskydende selskab eller et af de modtagende selskaber i en spaltning eller det fortsættende selskab eller et af de ophørende selskaber i en fusion. Dette skal også ses i sammenhæng med den væsentlige skattemæssige forskel, der er på aktieselskaber og anpartsselskaber på den ene side og partnerselskaber på den anden”¹²⁸.

Jeg mener, at den manglende mulighed for deltagelse i omstruktureringer med andre kapitalselskaber, udover andre partnerselskaber, alt andet lige betyder en mindre fleksibilitet for partnerselskabets ejerkreds. Før end ejerne vælger at etablere sig i et partnerselskab, er det derfor relevant at tænke konsekvenserne ved fremtidige omstruktureringer af et partnerselskab ind i valg af selskabsform. Der kan

¹²⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 122

¹²⁷ Vejledning om Partnerselskaber, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, oktober 2010

¹²⁸ Vejledning om Partnerselskaber, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, oktober 2010

dog stadig være nogle muligheder for deltagelse i omstruktureringer med andre kapitalselskaber, hvis der laves omdannelser inden da, mere herom i afsnit 5.2.1.

Herudover er der manglende sammenhæng mellem selskabslovens regler om omstruktureringer og skatterettens regler, hvilket alt andet lige ikke er fordrende for partnerselskabet.

5.2 Fusion og spaltninger

Fusioner og spaltninger gennemgås sammen, da reglerne er stort set identiske. Ved regler, der kun er gældende for enten fusioner eller spaltninger, fremhæves dette særskilt.

5.2.1 Selskabsretlige forhold ved fusioner og spaltninger

EU-direktiverne om fusion (direktiv 78/855/EØF) og spaltning (82/891/EØF) har medført ændringer som følge af de EU-retlige direktiver. Samtidig har der været ændringer af national karakter. Ændringerne har medført, at en række af de fusions- og spaltningsskemaer, som der tidligere var pligt til at udarbejde, nu kan fraviges ved enighed mellem selskabsdeltagerne¹²⁹. Som tidligere nævnt, foreligger der for partnerselskaber kun mulighed for fusion og spaltning med andre partnerselskaber. Hvis et partnerselskab ønsker alle deltage i en fusion med aktie- eller anpartsselskaber, skal alle selskaber enten først omdannes til partnerselskaber eller omdannes til aktie- eller anpartsselskaber.

Når der er tale om fusioner eller spaltninger, er det nødvendigt at tage hensyn til leverandører, aktionærer og ansatte, hvilket gør det væsentligt, at der stilles særlige krav til beskyttelse af disse aktører. Der skal derfor i forbindelse med indledning af fusionen/spaltningen oprettes en fusions-/spaltningsskema, der opfylder minimumskravene i SEL § 237 og SEL § 255, denne skal underskrives af samtlige medlemmer af det centrale ledelsesorgan. Planen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter underskrivelse af planen, jf. SEL § 244 og SEL § 262. Tilhørende fusions-/spaltningsskemaet skal det centrale ledelsesorgan i hvert af de deltagende partnerselskaber udarbejde en skriftlig redegørelse, hvor der redegøres for fusions-/spaltningsskemaet, jf. SEL § 238 og SEL § 256. Det er dog muligt for aktionærerne at beslutte, at der ikke udarbejdes redegørelse, det kræver dog fuldstændig enighed¹³⁰. I henhold til SEL § 239 og SEL § 257 skal der udarbejdes mellembalance, hvis fusions-/spaltningsskemaet er underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af regnskabsåret, som den seneste årsrapport vedrører. Mellembalancen skal revideres, hvis partnerselskabet er underlagt revisionspligten. Mellembalancen må ikke have en opgørelsesdato, der ligger mere end 3 måneder forud for underskrivelsen af fusions-/spaltningsskemaet. Hvis der i forbindelse med fusionen/spaltningen sker

¹²⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 124

¹³⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 124

kapitalforhøjelse i det fortsættende partnerselskaber, skal der som led i fusionen/spaltningen indhentes beretning fra vurderingsmand, jf. SEL § 240. Vurderingsberetningen som led i en fusion/spaltning skal opfylde minimumskravene i henholdsvis SEL § 240, stk. 3 eller SEL § 258, stk. 3. Aktionærerne kan dog i enighed beslutte, at der ikke skal indhentes en vurderingsmandsberetning, hvis der i stedet; enten udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om fusions-/spaltningsplanen, eller udarbejdes en vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling¹³¹. Herudover kan aktionærerne i enighed også beslutte, at mellembalance ikke udarbejdes. I henhold til SEL § 241 og SEL § 259 er afsættet, at der for hvert af de partnerselskaber, der deltager i fusionen/spaltningen, udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om fusions-/spaltningsplanen, herunder særligt udtalelse om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene er rimeligt og sagligt begrundet, jf. SEL § 241, stk. 4. og SEL § 259 stk., 4. Foruden vurderingsmandsudtalelsen efter SEL § 241 og SEL § 259, skal der udarbejdes vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, jf. SEL § 242 og SEL § 260. Denne erklæring har til hensigt at afdække, om kreditorerne i partnerselskabet er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen/spaltningen. Ved enighed mellem aktionærerne kan vurderingsmandserklæringen om kreditorernes stilling fravælges. Såfremt der ikke er udarbejdet vurderingsmandserklæring om kreditorernes stilling, kan kreditorerne anmelde deres krav og forlange betaling eller betryggende sikkerhedsstillelse i de deltagende partnerselskaber, jf. SEL § 243 og SEL § 261. Samme forhold er gældende, hvis erklæringen om kreditorernes stilling er negativ (ikke tilstrækkeligt sikrede). Beslutningen om gennemførelse af fusionen/spaltningen må tidligst træffes 4 uger efter Erhvervsstyrelsens eventuelle offentliggørelse af modtagelsen af fusions-/spaltningsplanen samt vurderingsmændenes erklæring om kreditorernes stilling, jf. SEL § 245 og SEL § 263.

Selskabslovens regler om fusioner og spaltninger inddrager ikke tilstedeværelsen af komplementarer i partnerselskaber. Erhvervsstyrelsens vejledning om partnerselskaber har anført følgende: ”*Spaltninger og fusioner er karakteriseret ved, at der er tale om en transaktion, hvor der gælder universalsuccession, og som følge heraf vil hæftelsen for de pågældende forpligtelser, der overføres fra det indskydende selskab i en spaltning eller de ophørende selskaber i en fusion, som led i transaktionens gennemførelse blive overført til de modtagende selskabers komplementar, og det er naturligvis afgørende, at vurderingsmændene i forbindelse med udarbejdelse af en eventuel erklæring om kreditorernes stilling tager denne ”udskiftning” af komplementaren med i betragtning. Hvis der er tale om en spaltning af et partnerselskab med to eller flere komplementarer til to eller flere nye selskaber, der opstår som led i spaltningen, og hvor de hidtidige komplementarer fordeles ud i de nye selskaber, vil der udover de sædvanlige krav ved spaltninger endvidere være krav om, at samtlige komplementarer skal samtykke i spaltningen*”¹³². Erhvervsstyrelsens omtale omkring komplementarens stilling i forbindelse med fusio-

¹³¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 125

¹³² Vejledning om Partnerselskaber, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, oktober 2010

ner og spaltninger, mener jeg, giver god mening. Som følge af komplementarens særlige ”stilling” i partnerselskabet vil samtykke fra komplementaren være en selvfølge, da fusioner og spaltninger har en væsentlig indgriben i partnerselskabets karakter og dermed får væsentlig betydning for komplementaren. Typisk vil der dog være et vist sammenfald mellem aktionærene og komplementaren, interesserne mellem de to parter vil derfor som udgangspunkt være ens. Jeg vil derfor mene, at det i simple partnerselskabskonstruktioner er ret utænkeligt, at komplementaren vil være af en anden holdning end aktionærene. Komplementaren kan dog via sine forvaltningsmæssige beføjelser, jf. afsnit 2.1, være medlem af det centrale ledelsesorgan og herved være sikret sin indflydelse ved gennemførelsen af bl.a. fusioner og spaltninger, da beslutninger herom skal træffes i fuld enighed af det centrale ledelsesorgan. Stadig vil jeg mene, at qua komplementarens særlige stilling, må dette træde forud. Hvorfor de tilfælde, hvor komplementaren ikke er en del af det centrale ledelsesorgan, stadig skal konsulteres ved beslutninger om fusion og spaltninger.

I praksis mener jeg, at man skal være opmærksom på denne universalsuccession, for mens det giver den fordel, at det ikke er nødvendigt at opnå godkendelse fra kreditor i forbindelse med fusionen eller spaltningen, overføres hæftelse fra det indskydende selskab i en spaltning og det ophørende selskab i en fusion til det modtagende selskab. Herved hæfter det modtagende selskab også for krav, der bestod på overdragelsesdagen. Det er derfor vigtigt, at der tages højde for mulige krav, der kan bestå på overdragelsesdagen i forbindelse med enten fusionen eller spaltningen.

Den 16. maj 2013 vedtog Folketinget en række ændringer af selskabsloven, hvilket har indflydelse på reglerne omkring fusioner og spaltninger. Det er med evalueringsloven vedtaget, at lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter. Ændringer til selskabsloven vedrørende fusioner er herved besluttet, men er endnu ikke trådt i kraft. Ændringerne vedrørende fusioner og spaltninger beror på justeringer vedrørende frister og processer ved gennemførelsen af fusioner og spaltninger. Processen er derfor som udgangspunkt uændret¹³³. Med de nye regler vil det fortsat være muligt at fravælge kreditorerklæringen ved gennemførelse af fusion eller spaltning. Fravalget betyder, at kreditorerne i op til 4 uger efter vedtagelsen af fusionen eller spaltningen kan anmelde sine krav mod selskabet. Tidsperioden for, hvornår kreditorerne kan anmelde deres krav ændres, således at kravene skal anmeldes i de 4 uger, der forløber efter tidspunktet for Erhvervsstyrelsens offentliggørelse af den påtænkte fusion eller spaltning. Registrering af den vedtagne fusion eller spaltning kan herved registreres i umiddelbar forlængelse af beslutningen om gennemførelse af fusionen eller spaltningen. Der undgås

¹³³ Lov nr. 616 af 12/06/2013

derved en periode fra det endelige beslutningstidspunkt og fire uger frem, hvor kreditorerne kan anmelde krav ved manglende kreditorerklæring¹³⁴.

5.2.2 Skatteretlige forhold ved fusioner og spaltninger

Da partnerselskabet ikke er et selvstændigt skattemæssigt subjekt, har hverken fusion eller spaltning nogle skattemæssige konsekvenser for partnerselskabet¹³⁵. De skatteretlige konsekvenser ved fusioner og spaltninger for aktionærerne sker ved ændring i ejerbrøken, og der skal derfor opgøres afståelsesbeskatning, jf. beskrivelsen i afsnit 4.2. For partnerselskabet er der derfor ikke mulighed for at foretage skattefri fusion, da der ikke er hjemmel hertil i lovgivning, som det ellers er tilfældet med aktieselskabet¹³⁶. Beskatning af avancer kan dog undgås, såfremt der sker succession i henhold til afsnit 3.5.

5.3 Omdannelser både selskabsretligt og skatteretligt

De selskabsretlige regler i forbindelse med omdannelser til og fra et partnerselskab er ikke fulgt op med tilsvarende skatteretlige succesionsregler¹³⁷. I de kommende afsnit vil der blive gennemgået selskabsretlige og skatteretlige forhold ved forskellige former for omdannelser.

5.3.1 Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab selskabsretlige forhold

Ved omdannelse fra et aktieselskab til et partnerselskab kræves det, at omdannelsen vedtages ved stemmeflertal på generalforsamlingen, og stemmeflertallet skal være det samme, som der kræves ved vedtægtsændringer. Ved omdannelsen sker der ikke et civilretligt ejerskifte af virksomheden fra det tidligere aktieselskab til det nye partnerselskab, hvorfor omdannelsen ikke medfører sædvanlige ejerskiftevirksomheder¹³⁸. I henhold til SEL § 323, stk. 1 kan omdannelsen gennemføres uden kreditorernes samtykke. Det kan foretages som følge af, at der i forbindelse med omdannelse til partnerselskabet er tale om den samme juridiske enhed, herunder at CVR-nummer er uændret. Senest 2 uger efter vedtagelsen skal enhver noteret aktionær samt komplementaren have meddelelse om vedtagelsen, jf. SEL § 323, stk. 2. Omdannelsen anses som endelig, når selskabets vedtægter er ændret, således at de opfylder vedtægtskravene for et partnerselskab, og når omdannelsen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. SEL 323, stk. 3. Der er derfor ikke krav om, at der udarbejdes vurderingsberetning med

¹³⁴ http://www.pwc.dk/da_DK/dk/nyt/finance/regnskab/assets/andringer-selskabsloven-jan-2013.pdf

¹³⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 132 og 136

¹³⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 132

¹³⁷ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 137

¹³⁸ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 128

tilhørende åbningsbalance i forbindelse med omdannelsen¹³⁹. Omdannelsen medfører, at aktieselskabet opløses uden likvidation, hvilket indtræder i det øjeblik, vedtægterne ændres, således at de opfylder vedtægtskravene for et partnerselskab. I den mellemliggende periode, fra omdannelsen er vedtaget, og indtil omdannelsen er endeligt registreret, anses selskabet i tinglysningsmæssig tilstand som et selskab under stiftelse¹⁴⁰, hvilket betyder, at der ikke kan ske endelig tinglysning i fast ejendom eller løsøre. Dette kan først lade sig gøre, når den endelige registrering foreligger. Herved følger reglerne i SEL § 41, at selskabet ikke kan erhverve rettigheder, indgå forpligtelser eller være part i retssager.

Det er ikke muligt at omdanne et anpartsselskab til et partnerselskab. Det kan bero i, at minimumskapitalen i et anpartsselskab ikke er tilsvarende med aktie- og partnerselskaber. Hvis man ønsker at omdanne et anpartsselskab til et partnerselskab, skal anpartsselskabet derfor først omdannes til et aktieselskab i henhold til reglerne i SEL § 319-320. Herefter vil aktieselskabet kunne omdannes til et partnerselskab i henhold til SEL § 323.

5.3.2 Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab skatteretlige forhold

Den selskabsretlige mulighed for omdannelse fra et aktieselskab til et partnerselskab er ikke blevet fulgt op med ændringer på det skatteretlige område. Det betyder, at en omdannelse fra et aktieselskab til et partnerselskab vil medføre afståelsesbeskatning¹⁴¹. Dog kan et aktieselskab "omdannes" til et partnerselskab efter reglerne i fusionsloven om tilførsel af aktiver, hvis aktieselskabet udelukkende vederlægges med aktier i partnerselskabet. I praksis bevares aktieselskabet intakt og indtræder som eneste aktionær i et nystiftet partnerselskab. Aktieselskabet kan stifte et anpartsselskab, som samtidig indtræder som komplementar i det nystiftede partnerselskab. Aktieselskabet kan overdrage aktiviteten til det nystiftede partnerselskab uden skattemæssige konsekvenser¹⁴². En sådan overdragelse medfører ejerskiftevirksomheder, som medvirker, at det ikke kan gennemføres uden kreditorernes samtykke mv.. Årsagen til, at der ikke er skattemæssige konsekvenser ved denne form for omdannelse, skyldes, at ejerskabet er uændret, hvorfor det derved ikke har skattemæssige konsekvenser. Kravet i fusionsloven om tilførsel af aktiver er dog, at det fortsættende aktieselskab udelukkende vederlægges med aktier i det nystiftede partnerselskab, jf. FUL § 15c, stk. 2 og FUL § 8. Ved denne omdannelse sker alene en udveksling af ydelser mellem de involverede selskaber, dvs. selskabsdeltagerne berøres ikke skattemæssigt. Ved skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse, sker der succession, jf. FUL § 8,

¹³⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 128

¹⁴⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 128

¹⁴¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 137

¹⁴² Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 129

således at der ikke sker ophørsbeskatning af det indskydende selskab efter SEL § 5. Herudover sker der heller ikke afståelsesbeskatning af overførte aktiver og passiver fra et indskydende selskab.

Tilførslen af aktiver kan også foretages med skattepligt, således er de skattemæssige konsekvenser, at der sker afståelsesbeskatning i det indskydende selskab i forhold til værdien af de modtagne aktier. Det modtagende partnerselskab anskaffer aktiver og passiver til markedsværdien på tilførelsestidspunktet. De modtagne aktier anses således for anskaffet på tilførelsestidspunktet og med en anskaffelsessum svarende til handelsværdien af de tilførte aktiver.

Jeg mener ikke, at den måde for omdannelse rent skattemæssigt er helt optimalt i forhold til de muligheder for omdannelser, der foreligger for aktieselskabet. Det medvirker, at en omdannelse ud fra et skatteretligt synspunkt af et aktieselskab til et partnerselskab ikke er helt ligeså ”smidigt”.

5.3.3 Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab selskabsretlige forhold

Omdannelse af et partnerselskab til aktieselskab er reguleret i SEL § 324. Reglerne er tilsvarende reglerne om omdannelse fra aktieselskab til partnerselskab. Denne form for omdannelse skal ske på samme vis med stemmerflertal på generalforsamlingen, og stemmeflertallet skal være det samme, som der kræves til vedtægtsændringer. Foruden stemmeflertallet skal omdannelsen ske med komplementarens samtykke, hvilket skal ses i lyset af komplementarens særlige plads i partnerselskabet. I henhold til SEL § 324, stk. 1 kan omdannelsen foretages uden samtykke fra kreditorerne, da det igen er den samme juridiske enhed, der udgør det fortsættende selskab. Modsat den omvendte omdannelse skal der ved omdannelse fra partnerselskab til aktieselskab udarbejdes vurderingsberetning med tilhørende åbningsbalance, i henhold til SEL § 36-38. SEL § 42-44 finder ligeledes anvendelse på erhvervelser foretaget efter beslutningen om omdannelsen. Da der efter omdannelsen ikke længere vil være en ubegrænset hæftende komplementar til stede, vil dette alt andet lige stille selskabets kreditorer ringere end tidligere. Der er derfor i SEL § 324, stk. 4 indsat en hæftelsesregel, således at komplementaren forsat efter omdannelsen vil hæfte for forpligtelser indgået før omdannelsen. Det er derfor væsentligt, at komplementaren så vidt muligt søger at frigøre sig af disse mulige hæftelser. I forhold til leverandører vil komplementarens stilling være således, at såfremt der er sket afregning af de forpligtelser, der var indgået af partnerselskabet før omdannelsen, vil dette frigøre komplementaren for yderligere hæftelser i forhold til leverandører. Forpligtelser opstået efter omdannelsen vil aktieselskabet hæfte for¹⁴³. Øvrige forretningsforbindelser skal have meddelelse om ejerskiftet, førend der kan ske frigørelse af hæftelsen. Ved manglende oplysning fra komplementarens side kan medkontrahtenten fortsat, med god

¹⁴³ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 130

grund, have forventning om, at komplementaren fortsat hæfter for forpligtelser, som påtages¹⁴⁴. Herved er komplementaren ikke frigjort af sine hæftelsesforpligtelser, jf. almindelige hæftelsesprincipper.

Ved likvidation af det tidligere komplementarselskab, efter selskabslovens regler om likvidation (SEL § 217 – 223), vil der ske præklusion af kreditor krav, når likvidationen er gennemført, såfremt kreditor kravene ikke er anmeldt inden for fristen. Fristen for anmeldelse af kreditorernes krav er 3 måneder, jf. SEL § 221. Hvis opløsningen af det tidligere komplementarselskab sker via betalingserklæring i henhold til SEL § 216, vil komplementarselskabets anpartshavere/aktionærer hæfte personligt, solidarisk og ubegrænset for forpligtelser, der bestod på tidspunktet for afgivelsen af betalingserklæringen, jf. SEL § 216, stk. 4. Jeg vil derfor mene, at såfremt man ønsker at opløse et komplementarselskab via en betalingserklæring, er det yderst vigtigt, at man har 100 % styr på sine forpligtelser. I de fleste tilfælde vil jeg anbefale en opløsning via likvidation, da komplementaren derved endegyldigt frigøres af sine krav. For yderligere beskrivelse af ophør af partnerselskabet, henvises til afsnit 5.4.

Ligeledes skal der gives meddelelse senest 2 uger efter beslutningen om omdannelse til alle selskabsdeltagere, som ikke har deltaget i beslutningen, jf. SEL § 324, stk. 2.

5.3.4 Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab skatteretlige forhold

Den selskabsretlige mulighed for omdannelse fra et partnerselskab til et aktieselskab er ikke blevet fulgt op med ændringer på det skatteretlige område. Det betyder, at hovedreglen er, at en omdannelse fra et partnerselskab til et aktieselskab vil medføre afståelsesbeskatning. Som undtagelse til hovedreglen kan der dog ske omdannelse med skattemæssig succession, i henhold til reglerne i virksomhedsomdannelsesloven¹⁴⁵. Dog skal ejerkredsen i partnerselskabet kun bestå af fysiske personer, for at reglerne i virksomhedsomdannelsesloven kan finde anvendelse. Såfremt hele ejerkredsen i partnerselskabet alene består af anparts- eller aktieselskaber, og disse samtidigt indskyder hver deres ideelle andel i et aktieselskab, kan reglerne om skattefri tilførsel af aktiver dog anvendes, idet hele partnerselskabet overdrages¹⁴⁶. Der henvises herudover også til SKM2009.410.SR¹⁴⁷.

Igen er omdannelse rent skattemæssig ikke helt så smidig, ved omdannelse fra et partnerselskab til et aktieselskab. Det mener jeg alt andet lige er en lille ulempe for partnerselskabet.

¹⁴⁴ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 130

¹⁴⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 138

¹⁴⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 140

¹⁴⁷ SKM2009.410.SR – Skatterådet blev spurgt til, hvorvidt en omdannelse af et P/S til et aktieselskab skattemæssigt kunne blive betragtet som en tilførsel af aktiver efter fusionsskatteloven, hvorved der er fuld succession i forbindelse med omdannelsen til aktieselskab. Hvilket de bekræftede.

5.3.5 Omdannelse af interessentskab til partnerselskab civilretligt

Ved omdannelse af interessentskab til partnerselskab er omdannelsen ikke reguleret af selskabsloven, da interessentskabet ikke reguleres af selskabsloven. Ved denne form for omdannelse er partnerselskabet derfor en nystiftelse, og der skal derfor tages højde for forholdene ved nystiftelse af partnerselskaber, jf. afsnit 3.1. Ved omdannelse fra interessentskab til et partnerselskab sker der ejerskiftevirksomheder, hvorfor det kræver samtykke fra kreditorerne. Typisk sker omdannelsen ved, at interessenterne bibeholder deres ejerandele, således at der tegnes aktier i partnerselskabet, der giver aktionærerne det samme ejerforhold, som de tidligere havde i interessentskabet. Herudover oprettes typisk et selskab, som bliver komplementar. Komplementaren ejes sædvanligvis ligeligt fordelt i henhold til det ejerforhold, som partnerselskabet ejes¹⁴⁸. Komplementaren ejer typisk ikke en ejerandel, da det herved er muligt at gennemføre omdannelsen uden skattemæssige konsekvenser, jf. SKM2007.227.SR¹⁴⁹. Den skattemæssige konsekvens ved omdannelsen er umiddelbart kun, at deltagerne underlægges skattemæssig fradragsbegrænsning, jf. afsnit 4.1.

Ifølge Børjesson, Kuhl og Sørensen er incitamentet for en omdannelse fra et interessentskab til et partnerselskab typisk begrundet i et ønske om begrænsningen af hæftelsen for deltagerne. Ved at omdanne til et partnerselskab opnås en begrænset hæftelse for deltagerne samt en ”begrænset hæftelse” for komplementaren, såfremt denne etableres som et kapitalselskab. Jeg kan tilslutte mig dette ræsonnement, fordelene ved partnerselskabet fremfor interessentskabet er netop den begrænsede hæftelse, som aktionærerne opnår, samtidig med, at selskabet bibeholder den skattemæssige transparens, som man kender fra interessentskabet. Så hvorfor skulle man overhovedet overveje et interessentskab fremfor et partnerselskab? Dels kræver et interessentskab ingen stiftelseskapital, da der jo netop ikke er tale om et kapitalselskab. Ved et partnerselskab er der betydeligt flere ”regler” i forhold til et interessentskab, da partnerselskabet reguleres via selskabsloven. Interessentskabet er stort set ureguleret. Dels bliver man ved partnerselskaber omfattet af reglerne om fradragsbegrænsning og opgørelse af fradragskonto, jf. afsnit 4.1. Dog kan det være en fordel for interessentskabets interessenter, at man overgår til partnerselskab, da partnerselskabet netop er reguleret af selskabsloven, som er kendt og velreguleret lovgivning. Ulempen ved at overgå fra interessentskabet til partnerselskabet, mener jeg bl.a., er, at indehaverne nu skal offentliggøre, hvor meget de tjener, da partnerselskabet skal offentliggøre deres regnskab. Jeg mener derfor, at der fortsat er tilfælde, hvor interessentskabet kan være mere attraktivt end partnerselskabet, det afhænger dog af den enkelte situation.

¹⁴⁸ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 131

¹⁴⁹ SKM2007.227.SR – Skatterådet blev spurgt til, hvorvidt to interessenters indskud af deres interessentskabsandele i et partnerselskab eller et selskab kunne foretages, uden at der derved sker forskydning i ejerandelene og heraf følgende afståelsesbeskatning. Skatterådet svarede bekræftende på dette.

5.3.6 Omdannelse af interessentskab til partnerselskab skatteretligt

Da hverken interessentskabet eller partnerselskab er selvstændige skattesubjekter, afhænger eventuel beskatning i forbindelse med omdannelsen om, hvorvidt der sker ændring i ejerforholdene. Hvis der ingen ændring er i ejerforholdene, er der ingen skattemæssige konsekvenser¹⁵⁰. Således kan ejerne af et interessentskab indskyde hele deres virksomhed i et partnerselskab, og hvis ensartede ejerforhold bibeholdes, foretage dette uden afståelsesbeskatning¹⁵¹.

5.3.7 Omdannelse af partnerselskab til et interessentskab selskabsretligt

Denne form for omdannelse er ikke reguleret af selskabsloven, hvorfor en sådan omdannelse vil kræve en opløsning af partnerselskabet enten via likvidation efter SEL § 217-223 eller betalingserklæring efter SEL § 216. Der henvises til yderligere gennemgang under afsnit 5.4.

5.3.8 Omdannelse af partnerselskab til et interessentskab skatteretligt

Ved omdannelse fra partnerselskab til interessentskab sker der kun beskatning, såfremt der sker ændring i ejerforholdet. Ved uændret ejerforhold sker der derved ingen afståelsesbeskatning, da omdannelse ikke har skatteretlige konsekvenser. Der henvises herudover til SKM2007.227.SR, jf. afsnit 5.3.5. I det tilfælde, hvor der i forbindelse med omdannelsen vil ske tildeling af ejerandel til f.eks. komplementaren, vil det betyde en ændring af det oprindelige ejerforhold, jf. den manglende komplementar i interessentskabet. Herved vil det skatteretligt være at betragte som delafståelse fra samtlige af de øvrige interessenter/aktionærer, hvorved der er skattemæssige konsekvens af delafståelsen, jf. yderligere beskrivelse under afsnit 4.2.

5.4 Opløsning af partnerselskab

Da partnerselskabet er reguleret gennem selskabsloven, skal der tages højde for selskabslovens regler i forbindelse med ophør af partnerselskabet. Udgangspunktet er opløsning via enten likvidation eller betalingserklæring¹⁵³. Ved nødlidende partnerselskaber kan opløsning også ske enten som tvangsopløsning eller f.eks. konkurs¹⁵⁴. For, at en likvidation kan finde sted, kræver det, at partnerselskabet er solvent. Ved likvidation likvideres alle aktiverne, ved at de sælges fra og midlerne derved bliver likvi-

¹⁵⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 139

¹⁵¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 139

¹⁵³ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 142

¹⁵⁴ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 142

de, og efter al gæld og alle forpligtelser er betalt, udbetales et eventuelt overskud til partnerselskabets aktionærer. I likvidationsforløbet afregnes alle partnerselskabets forpligtelser, gældsposter, og hvad der ellers måtte komme frem, før end partnerselskabets aktionærer får det resterende og eventuelle overskud udbetalt. Hvis partnerselskabet f.eks. har en huslejekontrakt med lang opsigelsesfrist, kan det være bekosteligt at opsiges denne kontrakt, men denne udgift må indregnes, før end det eventuelle overskud til partnerselskabets aktionærer kan opgøres og udbetales. Udbetalingen til partnerselskabets aktionærer er sidste skridt, inden likvidationen er komplet¹⁵⁵.

5.4.1 Likvidation

Som tidligere nævnt er likvidation af et partnerselskab reguleret i SEL § 217-224. Beslutningen om frivillig likvidation vedtages af generalforsamlingen med samme stemmeflertal, som det kræves ved vedtægtsændringer, jf. SEL § 217, stk. 2. I de tilfælde, hvor likvidationen er påbudt, kræves der kun et simpelt flertal for at træffe beslutningen. Generalforsamlingen skal vælge én eller flere likvidatorer, jf. SEL § 218. Efter SEL § 219, stk. 1 træder likvidatoren i ledelsens sted og varetager de opgaver, som ledelsen varetager ved ”normal” drift. Det er til enhver tid muligt at afsætte likvidatoren ved beslutning af generalforsamlingen, jf. SEL 219, stk. 2. Det er likvidators ansvar, at anmeldelse af likvidationen modtages af Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter beslutningen herom, jf. SEL § 220. Likvidator skal, i forbindelse med anmeldelse af beslutningen til Erhvervsstyrelsen, give meddelelse om beslutningen til alle kendte kreditorer, jf. SEL § 221. Ved offentliggørelsen af likvidation i Erhvervsstyrelsens it-system opfordres alle partnerselskabets kreditorer til at anmelde deres krav til likvidator inden for 3 måneder. Herefter udarbejdes der et endeligt likvidationsregnskab, hvor der opgøres et likvidationsprovenu, som udloddes til aktionærene, jf. SEL § 224. Likvidationen anses som afsluttet, når likvidationsprovenuet er udloddet til aktionærene, jf. SEL § 224.

Til forskel fra aktie- og anpartsselskaber er partnerselskabet som tidligere nævnt skattemæssigt transparent. Ved likvidation af aktie- og anpartsselskaber vil et evt. skattemæssigt underskud gå tabt, da skattemæssige underskud i aktie- og anpartsselskaber kun kan benyttes til modregning i fremtidig indtjening. I kraft af partnerselskabets status som skattemæssigt transparent undgås dette scenarie, da underskud i partnerselskabet kan modregnes i opsparede overskud i virksomhedsordningen, modregnes i øvrig indkomst og/eller fremføres tidsubegrænset i personligt regi, dog henset til aktionærens fradragskonto, jf. afsnit 4.1. Denne forskel mellem aktie- og anpartsselskabet og partnerselskabet giver partnerselskabet en klar ”fordel”. Ved et partnerselskab vil aktionæren derfor alt andet lige i langt højere grad undgå, at underskud ”går tabt” i modsætning til aktionæren/anpartshaveren i aktie- og anpartsselskabet.

¹⁵⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 142

5.4.2 Betalingserklæring

Betalingserklæringen er et alternativ til en likvidation. Anvendelsen af betalingserklæringen er administrativt ikke så ”tung” som opløsning ved likvidation, dog er der nogle forhold, der skal iagttages, førend det beslutes, at partnerselskabet opløses via betalingserklæring¹⁵⁶. Reglerne om betalingserklæring er reguleret i SEL § 216. Erklæringen afgives over for Erhvervsstyrelsen og erklærer, at al gæld, forfalden som uforfalden, er betalt, og at det beslutes at opløse selskabet. Erklæringen skal indeholde samtlige partnerselskabets aktionærer og komplementarer¹⁵⁷ med både navn og adresse og skal modtages af Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter underskrivelsen. Vedlagt erklæringen skal der være en såkaldt skattekvittance, der er en erklæring fra SKAT, der bekræfter, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav. Skattekvittancen er ved opløsning af partnerselskabet alene relevant vedrørende afgiftskrav, da selskabet som tidligere nævnt er skattemæssigt transparent, og skattekrav derved påhviler de enkelte aktionærer¹⁵⁸. I henhold til SEL § 216, stk. 4 hæfter aktionærer personligt, solidarisk og ubegrænset for forpligtelser, der bestod på tidspunktet for afgivelsen af betalingserklæringen. Hæftelsen ved afgivelse af betalingserklæringen går dermed udover den begrænsede hæftelse, som der er i kapitalselskaber. Aktionærerne i partnerselskabet vil derfor ikke være begrænset af den begrænsede hæftelse i partnerselskabet. På samme vis vil komplementaren, som tidligere nævnt, ej heller være begrænset, hvis komplementaren er et kapitalselskab. Den ubegrænsede hæftelse, som opstår i forbindelse med afgivelse af en betalingserklæring, er derfor vigtig at tage stilling til, førend partnerselskabet opløses på denne vis. Børjesson, Kuhl og Sørensen¹⁵⁹ nævner følgende vedrørende komplementarens stilling: ”*Set fra komplementarens synsvinkel indebærer ophørsmetoden ikke nogen yderligere hæftelse eller lignende. Tværtimod stilles komplementaren bedre, idet det opstår en eller flere solidarisk hæftende personer eller selskaber for partnerselskabets forpligtelser. I praksis vil komplementaren dog ofte være et anpartsselskab, der kan og bør opløses sammen med partnerselskabet – men ved likvidation. Opløses komplementaren ved betalingserklæring og er der, som det vil være tilfældet, sammenfald mellem aktionærerne i partnerselskabet og anpartshaverne i komplementaren, vil en opløsning af komplementaren ved betalingserklæring indebære, at komplementarens ubegrænsede hæftelse for partnerselskabets forpligtelser føres videre til aktionærerne*”.

Jeg er enig i, at komplementaren i det tilfælde, hvor komplementaren er en fysisk person, reelt set opnår en fordel ved partnerselskabets opløsning via betalingserklæring, da komplementaren herved har flere at dele hæftelsen med. Hvis komplementaren er et anpartsselskab, vil komplementarens hæftelse

¹⁵⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 143

¹⁵⁷ Komplementaren skal også underskrive i henhold til Erhvervsstyrelsens vejledning om partnerselskaber

¹⁵⁸ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 143

¹⁵⁹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 144

være begrænset til den begrænsede hæftelse i anpartsselskabet. Det vil være som udgangspunkt ikke være fordelagtigt at opløse komplementarselskabet, således at komplementarens ubegrænsede hæftelse overføres til aktionærene.

5.4.3 Tvangsopløsning

Opløsning af kapitalsselskaber ved tvangsopløsning reguleres af selskabslovens regler § 225-234, hvilket ligeledes finder anvendelse på partnerselskaber. Tvangsopløsningen kan gennemføres enten som; formløs afslutning (ved boer uden midler) i henhold til KL § 143, konkurs eller likvidation jf. afsnit 5.4.1.

Efter SEL § 225 kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om tvangsopløsning, hvis:

- 1) Erhvervsstyrelsen ikke rettidigt har modtaget partnerselskabets godkendte årsrapport i behørig stand efter årsregnskabsloven,
- 2) partnerselskabet ikke har den ledelse eller det hjemsted, der er foreskrevet i loven eller i selskabets vedtægter,
- 3) partnerselskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om det er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning,
- 4) partnerselskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om generalforsamlingen i øvrigt har besluttet, at selskabets årsrapport skal revideres, eller
- 5) selskabets ledelse ikke har reageret på fordringer på indkaldt selskabskapital, der har vist sig ikke at kunne opfyldes.

Erhvervsstyrelsen kan fastsætte en frist, inden for hvilken partnerselskabet kan afhjælpe en af ovenstående mangler, jf. SEL § 225, stk. 2. I henhold til SEL § 227, stk. 1 offentliggøres Erhvervsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning af partnerselskabet i Erhvervsstyrelsens IT-system. Skifteretten forestår udpegning af likvidator, jf. SEL § 227, stk. 3. Omkostningerne til likvidator kan om fornødent dækkes af statskassen, således at likvidator har sikkerhed for, at der er dækning af likvidators honorar. I perioden fra partnerselskabets oversendelse til skifteretten må ledelsen kun foretage dispositioner, der er nødvendige, og som kan gennemføres uden skade for selskabet og kreditorer, jf. SEL 229. Herudover er tidligere medlemmer af ledelsen, efter likvidators tiltræden, forpligtet til at bistå likvidator i fornødent omfang med oplysninger om selskabets virke frem til likvidationens indtræden. Den tidligere ledelse skal ligeledes give likvidator oplysninger, som måtte være nødvendige for at kunne vurdere nuværende og fremtidige krav, jf. SEL § 229, stk. 2. På samme vis som ved en "almindelig" likvidation afsluttes tvangsopløsningen med, at der udloddes et likvidationsprovenu, hvorefter skifteretten meddeler Erhvervsstyrelsen, som registrerer, at partnerselskabet er opløst.

I selskabslovens regler om tvangsopløsninger eksisterer muligheden for genoptagelse også. For at genoptagelse skal kunne finde sted, kræver det i henhold til SEL § 231; at der endnu ikke er sket udlodning af likvidationsprovenu, at der vælges en ny ledelse, og at der udarbejdes erklæring af en vurderingsmand om, at kapitalen er til stede. Selskabskapitalen skal nedskrives til det beløb, der er i behold. Hvis kapitalen er mindre end DKK 500.000, er det et krav, at der tilføres midler, således at minimumskapitalen udgør DKK 500.000. Beslutningen om genoptagelse skal anmeldes senest 2 uger fra datoen for beslutningen. Til anmeldelsen skal vedlægges en erklæring fra en godkendt revisor om, at der ikke er ydet kapitalejrlån, jf. SEL § 231, stk. 2. Hvis partnerselskabet allerede er oversendt til tvangsopløsning, og der er udnævnt likvidator, skal likvidator samtykke i genoptagelsen, jf. SEL § 231, stk. 3.

5.5 Delkonklusion omstruktureringer

Mulighederne for partnerselskabet i at deltage i fusioner og spaltninger med andre partnerselskaber var været med til at smidiggøre mulighederne for omstruktureringer og derved også gøre partnerselskabet mere interessant for erhvervslivet.

Reglerne for partnerselskabers omstruktureringer er ikke helt så fordelagtige som for aktieselskabet. Derfor giver det partnerselskabet nogle begrænsede muligheder i forhold til aktieselskabet. Selskabsretligt følger partnerselskabet de øvrige kapitalselskaber som følge af selskabslovgivningen, hvorfor omstruktureringer selskabsretlig ikke giver anledning til ulemper i forhold til de øvrige kapitalselskaber. Dog mener jeg, at de manglende muligheder for tilsvarende skattemæssige fordelagtige omstruktureringer giver partnerselskabet en ulempe i forhold til de øvrige kapitalselskaber. Mulighederne for succession af det modtagende selskab ind i det indskydende selskabs skattemæssige stilling er ikke tilstede for partnerselskabet. Dette skyldes, at partnerselskabet er skattemæssigt transparent og ikke er et selvstændigt skattesubjekt, som det kendes fra de øvrige kapitalselskaber. De skatteretlige regler er derved ikke helt så fleksible ved omstruktureringer for partnerselskabet, og det, mener jeg, giver partnerselskabet en umiddelbar ulempe i forhold til de øvrige kapitalselskaber.

Ved ophørs- og afståelsesbeskatning kan en omdannelse til eller fra et partnerselskab likviditetsmæssigt være en stor udfordring, hvilket, jeg ikke mener, er så hensigtsmæssigt i forhold til, at partnerselskabet skal være med til at give et mere konkurrencedygtigt erhvervmiljø, jf. publikationen ”Modernisering af selskabsretten af Økonomi- og Erhvervsministeriet nov 2008”.

Jeg mener derfor, at de lidt mere ”restriktive” eller knap så ”smidige” regler for partnerselskabet i forhold til omstruktureringer ikke er medvirkende til at give partnerselskabet nogen præference frem-

for de øvrige kapitalselskaber. Derfor er det også vigtigt, at aktionærer, der etablerer sig i et partnerselskab, er klar over, at omstruktureringer i et partnerselskab kan koste likviditet. Det er derfor vigtigt, at aktionærerne gennemtænker fremtidsforløbet for deres virksomhed, i forhold til hvorledes de ønsker at organisere sig.

I forhold til likvidationen af et partnerselskab har aktionæren her en klar fordel i forhold til aktionæren/anpartshaveren i et aktie- eller anpartsselskab, da skattemæssige underskud aldrig vil gå tabt på samme måde. Da partnerselskabet er skattemæssigt transparent, sikres det, at underskud som udgangspunkt altid vil kunne blive modregnet i den personlige indkomst. Ved en likvidation mistes de skattemæssige underskud derved ikke, som man kender det fra aktie- og anpartsselskabet.

6 Kapitalejerlån

6.1 Regulering selskabsloven

Da partnerselskaber er reguleret af selskabsloven, er partnerselskaber også underlagt kapitalejerlansreglerne, jf. SEL § 210. Senest har der i 2012 været en stramning omkring reglerne vedrørende kapitalejerlån, da lovgiver gerne vil lånene til livs¹⁶⁵. Opstramningerne har resulteret i større bødestraf til den fysiske aktionær samt en skærpelse af fokus vedrørende kapitalejerlån fra myndighedernes side¹⁶⁶. Af SEL § 210 fremgår det, at et kapitalselskab, herunder også partnerselskaber, ikke må stille midler til rådighed, hverken direkte eller indirekte for selskabets kapitalejere eller ledelse. Som undtagelse til loven er det dog muligt for kapitalselskaber at stille midler til rådighed for moderselskaber (koncernlån), jf. SEL § 211. Moderselskaber er defineret som virksomheder, der har bestemmende indflydelse over en eller flere dattervirksomheder, jf. SEL § 5, nr. 20. Den bestemmende indflydelse medvirker, at selskabet har beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger. En bestemmende indflydelse kan derfor godt være tilstede, selvom moderselskabet ejer mindre en 50 % af datterselskabet, såfremt der f.eks. ligger en ejeraftale, hvor moderselskabet har råderet over mere end halvdelen af stemmerne i datterselskabet.

Ved sædvanlige forretningsmæssige dispositioner er det dog også muligt for kapitalselskabet at stille midler til rådighed for personkredsen i SEL § 210, jf. SEL § 212. Sædvanlige forretningsmæssige dispositioner afhænger af den konkrete situation, men dispositioner skal som udgangspunkt være indgået som led i selskabets normale drift og tjene en forretningsmæssig hensigt for selskabet. En indikation for, hvorvidt transaktionen er ”sædvanlig”, er, hvis selskabet har indgået tilsvarende transaktioner

¹⁶⁵ L199A FT2011/12

¹⁶⁶ SKATs fokusområder 2013

med uafhængige parter. I retspraksis udført i 2014 er sædvanlige forretningsmæssige dispositioner yderligere præciseret bl.a. i Tfs 2014.196, som vedrørte person C, der ejede C ApS med 100 % og D K/S med 10 %. B K/S havde en gæld til en af de øvrige kommanditister, som C overvejede at erhverve en del af via C ApS. Spørgsmålet til Skatterådet gik på, hvorvidt denne transaktion var at betragte som et ulovligt aktionærlån, som medfører beskatning efter LL § 16 E. A's rådgiver mente ikke, at dispositionen var "problematisk", da der ikke var tale om lån til en fysisk person men til et kommanditselskab, samt det forhold, at Erhvervsstyrelsen havde anerkendt dispositionen som lovlig i henhold til selskabsretten. SKAT var dog uenig med C's påstand, da lånet ikke var ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, idet lånet var den eneste disposition. SKAT lagde vægt på, at LL § 16 E ikke afhænger af, hvorvidt lånet selskabsretligt er lovligt eller ej. C var derfor skattepligtig af den forholdsmæssige andel af D K/S' gæld til C ApS.

6.1.1 Konsekvenser ved kapitalejerlån

I henhold til SEL § 215 skal lån ydet i strid med SEL § 210 tilbagebetales til selskabet tillagt en årlig rente svarende til renten, der er fastsat i § 5, stk. 1 og 2¹⁶⁷, i lov om renter ved forsinket betaling mv., med et tillæg af 2 %, medmindre højere rente er aftalt. Hvis låntager ikke kan tilbagebetale lånet, er låntager ansvarlig for det tab, som lånet påfører kapitalselskabet, jf. SEL 215, stk. 2. Herudover er der efter skattekontrolloven mulighed for at idømme låntager bøde. Bøden er efter retspraksis 5 % af lånets hovedstol, og bøden halveres, såfremt lånet tilbagebetales inden for 6 uger. Ved særlige grove tilfælde kan der idømmes fængselsstraf.

6.2 Skattemæssig regulering

Skattemæssigt skal der sondres mellem, hvorvidt lånet ydes til en fysisk person med bestemmende indflydelse over selskabet eller til andre fysiske personer eller selskaber¹⁶⁸. Efter LL § 16 E anses selskabers lån til fysiske personer som skattepligtige hævninger, såfremt der er etableret en forbindelse mellem kreditorselskabet og den fysiske person i henhold til LL § 2. Skattemæssigt "eksisterer" lånet ikke, og lånet skal beskattes som udbytte eller alternativt løn i det omfang, aktionæren yder en arbejdsindsats for selskabet, og aktionærens samlede vederlag inkl. låneprovenuet ikke overstiger en rimelig aflønning¹⁶⁹. Dette betyder, at lånet skattemæssigt omkvalificeres fra lån til hhv. løn eller udbytte, og at lånet derfor ikke længere eksisterer i skattemæssig henseende. Beskatningen kan ikke undgås ved, at

¹⁶⁷ Renteniveauet for 2015 er 10 % inkl. tillæg

¹⁶⁸ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 173

¹⁶⁹ Beskatningen gælder ikke, hvis der er tale om en sædvanlig forretningsmæssig disposition, lån fra et pengeinstitut eller lån som led i selvfinansiering iht. SEL § 206.

aktionæren tilbagebetaler lånet til selskabet. Reglerne finder tilsvarende anvendelse ved sikkerhedsstillelse for hovedaktionæren, jf. LL § 16 E.

Beskattes provenuet som løn hos aktionæren, kan selskabet fratække provenuet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor lånet blev udbetalt, jf. SL § 6. Fradraget henføres til udbetalingstidspunktet, uanset om omkvalificeringen først foretages det efterfølgende år. Omkvalificeres lånet til udbytte, kan selskabet ikke fratække provenuet i sin skattemæssige indkomstopgørelse, da udbytte er en del af selskabets overskudsdisponering.

Da partnerselskabet er skattemæssigt transparent, vil en omkvalificering af det ulovlige kapitalejerlån til enten løn eller udbytte ikke give mening på samme måde som for aktie- og anpartsselskaber, da aktionæren i partnerselskab jo beskattes af en resultatandel af partnerselskabets overskud. I et partnerselskab vil lånet derfor blive omkvalificeret som en hævning med tilhørende beskatning som personlig indkomst. Selvom lånet rent skatteretligt behandles som en hævning uden tilbagebetalingspligt, skal låntager efter de selskabsretlige regler således tilbagebetale det modtagne lån fuldt ud. Der sker derfor en dobbelt ”beskatning”¹⁷⁰.

Som følge af selskabslovens krav om tilbagebetaling vil det ikke være muligt at bringe et ulovligt aktionærlån ”ud af verden” ved, at selskabet eftergiver gælden.

Såfremt lånet ydes til fysiske personer uden bestemmende indflydelse i det långivende selskab eller til et andet selskab eller andre juridiske personer, rammer de samme strikse krav ikke, og der er derfor ikke tale om en hævning i det øjeblik, lånet opstår¹⁷¹. Dog skal lånet stadig tilbagebetales og forrentes efter ovenstående regler.

6.2.1 Hvad betyder selskabslovens kapitalbeskyttelsesregler for partnerselskabet

Reglerne i SEL § 210 giver partnerselskabet nogle udfordringer i forhold til at ”tage” midler ud af selskabet i løbet af året. Som tidligere nævnt i afsnit 4.5, er partnerselskabets struktur lidt anderledes, og der er ikke samme muligheder for at udtage midler som f.eks. i et interessentskab eller kommanditselskab, da partnerselskabet skal overholde reglerne i selskabsloven. Herved er partnerselskabet ikke lige så ”smidigt” som personselskaberne. I Martin Kruhl’s artikel ”Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber” nævner han en ordning, hvor partnerne løbende modtager aconto overskud henover året. En sådan ordning er ifølge Martin Kruhl karakteriseret ved, at partnerne ikke erhverver

¹⁷⁰ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 73

¹⁷¹ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 71

endelig ret til overskuddet, idet der skal ske tilbagebetaling i tilfælde af, at årets overskud ikke er tilstrækkeligt til at dække det i årets løb udtagne á conto overskud¹⁷². En udtagning af midler på en sådan måde, nævner Martin Kruhl selv, adskiller sig fra midler, der udtages som løn eller udbytte. En sådan ordning må antages at kunne sidestilles med, at partnerne modtager lån fra partnerselskabet, som senere modregnes helt eller delvist ved udlodning af årets overskud, hvorved dispositionen omfattes af SEL § 210 og ulovlig kapitalejrlån. Martin Kruhl mener dog, at dispositionen kan "indordnes" under SEL § 212 som sædvanlige forretningsmæssige dispositioner og herved lovliggøres. Martin Kruhl nævner i artiklen: "*Undtagelsen har ifølge forarbejderne karakter af et fleksibelt dynamisk begreb, der kan ændre sig over tid, og forudsat ordningen finder sted på markedsmæssig vilkår ift. forretning, sikkerhedsstillelse mv. kan der argumenteres for, at selskabsloven, navnlig efter den seneste reform, som i høj grad var drevet af et ønske om en mere fleksibel kapitalstruktur, ikke bør være til hinder for et legitimt ønske om løbende at kunne udtage á conto overskud. Modsat må det imidlertid også erkendes, at lovens klare systematik er, at kapitalejrlån, uanset deres afskygning, vilkår og kreditrisiko for selskabet, er ulovlige, medmindre det omfattes af en af de lovhjemlede undtagelser, hvorfor det, sat på spidsen, formentlig må konkluderes, at en ordning med løbende udtagelse af á conto overskud vil være i strid med SEL § 210 i det omfang den/de enkeltes kapitalkonto/mellemregning med partnerselskabet derved måtte blive negativ*".

Ligeledes blev forhold omkring aflønning af partnere i et partnerselskab behandlet i SKM2012.24.SR, der vedrørte en afgørelse fra Skatterådet om omdannelse af en advokatvirksomhed fra et interessentskab til et partnerselskab, som omhandlede nogle af de principielle og praktiske vanskeligheder ved omdannelsen i tilknytning til aflønningen af de enkelte partnere. Advokatfirmaet ønskede Skatterådets indstilling til, hvorvidt den løbende vederlæggelse til Advokatfirmaets partnere kunne beskattes som løn for partnerne personligt, hvis partnerne ikke var direkte kapitalejere. Skatterådet gjorde i nærværende tilfælde opmærksom på, at man ikke kunne tage stilling til, hvorvidt den løbende vederlæggelse var i overensstemmelse med selskabsloven – og Skatterådet bad derfor Advokatfirmaet kontakte selskabsmyndigheder heromkring. I nærværende sag lagde Skatterådet til grund, at den løbende vederlæggelse var at betragte som overskudsandele, der var forudbetalt. Derfor kunne den løbende vederlæggelse ikke blive betragtet som løn, uanset at den personlige partner ikke var direkte kapitalejer i selskabet¹⁷³. Selv hvis den personlige partner var direkte kapitalejer i partnerselskabet, skulle det lø-

¹⁷² Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber, Martin Christian Kruhl, s. 44, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 - 2013

¹⁷³ "Partnerselskab – advokatfirma – p/s andele ejet af personer og selskaber – beskatning af udbetalinger fra partnerselskabet – SKM2012.42.SR" af Tommy V. Christiansen

bende vederlag betragtes og beskattes som overskud af virksomhed, og der skulle derfor ikke indeholdes kildeskat.

Vedrørende både Martin Kruhls artikel samt SKM2012.24.SR er det vigtigt at skelne mellem selskabslovens regler og de skatteretlige regler. Skatteretligt oparbejder aktionæren en resultatandel i partnerselskabet, og der er således ikke skatteretligt tale om hverken udbytte eller løn. Selskabsretligt kan midler til aktionæren dog kun udtages via enten løn eller udbytte. Her finder jeg en forskel og uoverensstemmelse mellem de skatteretlige og selskabsretlige regler, hvilket efterlader muligheder for fortolkning. Jeg mener, at det springende punkt, i forhold til hvorvidt dispositionen kan anses som lovlig kontra ulovlig i selskabslovens optik, er, hvorvidt aktionæren har erhvervet endelig ret til ”lønnen”. I SKM2012.24.SR udtaler Skatterådet, at de ikke kan tage stilling til de selskabsretlige forhold i dispositionen, derfor agerer Skatterådet kun ud fra de skatteretlige regler. I ovenstående afgørelse fra Skatterådet lægger Skatterådet vægt på, at en løbende vederlæggelse fra partnerselskabet ikke kan betragtes som løn men som overskudsandele, der forudbetales. Dispositionen kan dog være i strid med SEL § 210, hvis der ikke er erhvervet endelig ret hertil. Årsagen til, at Skatterådet ikke fandt, at den løbende vederlæggelse kunne betragtes som løn men som overskudsandel, er jo netop, at partnerselskabet er skattemæssigt transparent, jf. afsnit om skatteretlig regulering. Så hvordan udtages midler så løbende af partnerselskabet? Ud fra den selskabsretlige tankegang skal det ske enten som løn eller udbytte. Såfremt der skal ske løbende vederlæggelse via udbytte, skal der månedsvist afholdes generalforsamlinger, hvilket sandsynligvis ikke ville blive overholdt (da det er administrativt tungt). Dog er selskabsretten ret klar omkring muligheden for udtagning af midler fra et kapitalselskab. Den anden mulighed for løbende vederlæggelse skal ske som løn. Her giver Martin Kruhl et forslag til, hvorledes dette kan håndteres via aconto udbetalinger fra partnerselskabet. I forhold til Martin Kruhls forslag til at håndtere løbende vederlæggelse mener jeg, det er afgørende, hvorvidt aktionæren har erhvervet endelig ret til aconto overskuddet. Såfremt der ikke er erhvervet endelig ret til aconto overskuddet, vil jeg mene, der er tale om ulovligt kapitalejerlån i henhold til SEL § 210. Martin Kruhl nævner, at hvis den enkelte partners kapitalkonto/mellemregning måtte blive negativ, vil dispositionen være i strid med selskabsloven, og transaktionen vil derfor være et ulovligt kapitalejerlån. Her mener jeg, at transaktionen også vil være ulovlig, hvis aktionæren ikke har erhvervet endelig ret til aconto overskuddet. Jeg er dog enig i Martin Kruhls betragtning omkring den enkeltes partners negative kapitalkonto/mellemregning. Hvis aktionæren har modtaget større aconto overskud i løbet af året end aktionærens overskudsandel, vil der i min optik uden tvivl være tale om ulovligt kapitalejerlån efter SEL § 210. Da aktionæren jo netop i dette tilfælde har udtaget flere midler, end han har optaget ret til.

Hvornår har aktionæren i et partnerselskab så erhvervet ret til overskudsandelen? I bogen ”Partnerselskaber” forsøger forfatterne at give et bud herpå. De nævner, at civilretligt må det antages, at det ikke

er den skatteretlige kvalifikation som resultatandel, der er afgørende for, hvorledes udbetalinger til aktionæren civilretligt skal kvalificeres i henhold til selskabsloven¹⁷⁴. Herudover antager de, at der civilretligt kan udbetales løn, uagtet at transaktionen ikke skatteretligt kvalificeres som løn med tilhørende indeholdelse af A-skat mv¹⁷⁵. Afgørende for, om udbetalingen kan kvalificeres som løn, er ifølge Børjesson, Kuhl og Sørensen, hvorvidt der er erhvervet ret til udbetalingen¹⁷⁶. Herudover antager Børjesson, Kuhl og Sørensen, at deltagerne i et typisk interessentskab modtager aconto hævnings baseret på forventninger til årets resultat, og dette kan anvendes konvergent på partnerselskabet¹⁷⁷.

Tommy V. Christiansen fremhæver i sin artikel ”Partnerselskab – advokatfirma – p/s andele ejet af personer og selskaber – beskatning af udbetalinger fra partnerselskabet – SKM2012.42.SR”, at en partners løbende vederlag i et partnerselskab rent skatteretligt ikke kan betragtes som løn, men at selskabsretligt må løbende vederlæggelse dog kvalificeres som løn. Her tror jeg, Christiansen tænker på, at hvis den løbende vederlæggelse rent selskabsretligt ikke vil blive betragtet som løn, vil det være en betydelig uhensigtsmæssighed for partnerselskabet. Jeg syntes det viser, at litteraturen heromkring ikke er helt klar, hverken Martin Kruhl eller Tommy V. Christiansen kommer med et klart bud herpå.

Jeg syntes ovenstående viser en usikkerhed omkring, hvorledes der lovligt udtages ”løn” fra partnerselskabet, da respekterede fagfolk ikke kan give en klar ”opskrift” på dette. De baserer sig på antagelser mv. Jeg syntes dog heller ikke, det fremstår helt klart mht. til den selskabsretlige kvalifikation af løn til en aktionær i et partnerselskab kontra ulovlige kapitalejrlån. Dog er jeg enig med Christiansen i, at selskabslovens regulering ikke har til hensigt unødigt at besværliggøre det at drive selskab. Netop derfor ”moderniserede” man selskabsloven for at opnå en bedre selskabsretlig regulering til gavn for de erhvervsdrivende¹⁷⁸. Hvis aktionæren vil være helt sikker på, at udbetaling af midler fra partnerselskabet både er i overensstemmelse med selskabsretten og skatteretten, kan midler udloddes som udbytte, når regnskabsåret er overstået, med hensyn til udlodningsregler i SEL § 180. Således er der ikke tvivl om, hvorvidt aktionæren har erhvervet ret til overskudsandelen. I de tilfælde, hvor aktionæren har modtaget aconto udbetalinger (der forudsættes, at aktionæren har erhvervet ret i løbet af året), der overstiger aktionærens overskudsandel for året, og aktionæren omfattes af SEL § 210, vil dette have en dobbelt negativ effekt, da lånet dels skal betales tilbage inkl. renter i henhold til selskabsloven, og samtidig vil transaktionen skatteretligt være at betragte som en hævning, og aktionæren vil derfor bli-

¹⁷⁴ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 69

¹⁷⁵ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 69

¹⁷⁶ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 69

¹⁷⁷ Partnerselskaber: Børjesson, Kuhl og Sørensen, s. 70

¹⁷⁸ Publikation: Modernisering af selskabsretten af Økonomi- og Erhvervsministeriet nov. 2008.

ve beskattet heraf. Hvis aktionæren derfor skal være på den sikre side, vil jeg anbefale, at der foretages udlodning i forbindelse med regnskabsårets afslutning.

Der er ingen tvivl om, at kapitalejerlån og partnerselskabets selskabsretlige og skatteretlige regulering modarbejder hinanden i disse tilfælde, med udtagelse af midler fra partnerselskabet. Dette er alt andet lige ikke medvirkende til at give et smidigt miljø for partnerselskabet. Selvfølgelig er kapitalbeskyttelsesregler i et kapitalsekskab medvirkende til at beskytte selskabets kreditorer, men hvis det samtidig i en grad modarbejder mulighederne for løbende vederlag til aktionærene i et partnerselskab, gør det alt andet lige det hele lidt mere besværligt. Det kan også diskuteres, hvor hensigtsmæssigt det er, at der er ”forskel” mellem selskabsretlig og skatteretlig behandling, hvorfor dispositioner i partnerselskabet kan være i overensstemmelse med skatteretten, men være i konflikt med selskabsloven. Det gør alt andet lige, at reguleringen af partnerselskabet, uanset om der her tænkes isoleret på skatte- eller selskabsretlig forhold, bliver en anelse mere kompleks, hvilket, jeg mener, er en klar ulempe for partnerselskabet. Herudover finder jeg, at det er en ulempe, at aktionæren skal sikre sig, at løbende aconto hævninger ikke overstiger den endelige resultatandel, der kan realiseres. Hvis aktionæren vil være sikker på, at undgå konflikt med SEL § 210, skal han sørge ikke, at udtage midler der overstiger hans resultatandel eller først udlodde udbytte efter regnskabsårets afslutning.

7 Konklusion

Afhandlingen har til formål at fremhæve, hvorledes partnerselskabet er reguleret selskabsretlig og skatteretligt. Herunder har afhandlingen haft til formål at fremhæve de fordele og ulemper, der ligger i lovgivningen, som regulerer partnerselskabet.

Partnerselskabet er selskabsretligt reguleret via selskabsloven. Selskabsloven er velrenommeret regulering, som investorer, finansieringsinstitutter, rådgivere og erhvervsdrivende bl.a. kender fra anparts- og aktieselskaber. Reguleringen i selskabsloven er udviklet gennem mere end 100 år, hvilket giver nogle faste rammer for partnerselskabet selskabsregulering. Reguleringen er derfor velkendt, hvilket er en klar fordel for partnerselskabet, da interessenterne har tillid til selskabslovgivningen.

Tidligere har der været en vis usikkerhed omkring selskabslovens regulering vedrørende partnerselskabet. Dette har lovgiver forsøgt at råde bod på i den seneste større gennemgribende ændring af selskabsloven, lov nr. 170 2008/2009. Ændringen medførte, at den tidligere usikkerhed omkring fortolkningen af selskabsloven vedrørende partnerselskabet blev elimineret. Herefter har antallet af partnerselskaber været stødt stigende, især med store advokat- og revisionsvirksomheder som frontløbere¹⁷⁹.

¹⁷⁹ Følgende selskaber er etableret i partnerselskabsform: Deloitte, KPMG, E&Y og LETT

Som følge af, at partnerselskabet er et kapitalselskab, kræves der en minimums kapital i partnerselskabet på 500.000 kr., dvs. at kapitalbehovet ved opstart er ret krævende, og dette er en ulempe for partnerselskabet i forhold til personselskaberne og anpartsselskabet. Dog er partnerselskabet omfattet af begrænset hæftelse modsat personselskaberne.

Eksistensen af en ubegrænset hæftende deltager, komplementaren, adskiller sig fra de øvrige kapitalselskaber. Dette stiller særlige krav til partnerselskabets stiftelse og vedtægter. Da komplementaren har ubegrænset hæftelse, skal komplementaren have økonomiske og forretningsmæssige beføjelser, der modsvarer den yderligere risiko, som komplementaren løber. Hvis beføjelser ikke vurderes tilstrækkelige, kan Erhvervsstyrelsen nægte partnerselskabet registrering. Modsat kan det være u hensigtsmæssigt at give komplementaren alt for vidtrækkende beføjelser, da det kan være u hensigtsmæssigt at have en så ”stærk” part i partnerselskabet. Typisk vil der dog være et sammenfald mellem aktionærene og komplementaren, hvorfor de sammenfaldende interesser forhindrer u hensigtsmæssigheder.

Ejeraftaler giver partnerselskabsdeltagerne mulighed for at aftale en overskudsfordeling, der er anderledes end den nominelle aktiebesiddelse. Muligheden herfor skyldes, at partnerselskabet skattemæssigt er transparent. Således kan den enkeltes partnerselskabsdeltagers overskudsdeling i høj grad baseres på individuelle parametre, f.eks. arbejdsindsats, bidrag til indtjening mv. Ejeraftalerne giver mulighed for stor fleksibilitet i forhold til opgørelse af overskudsdelingen for de enkelte partnerselskabsaktionærer, hvilket jeg anser som positivt og en klar fordel for partnerselskabet.

Da partnerselskabet ikke er et selvstændigt skattesubjekt, ligger beskatningen hos de enkelte partnerselskabsdeltagere, hvorved skatteopgørelsen opgøres hos den enkelte aktionær, og afskrivninger mv., føres ved aktionærens indkomstopgørelse. Derfor er det op til aktionæren selv at vælge sin afskrivningsprocent op til den skattemæssige grænse, uafhængigt af de øvrige aktionærer. Forholdet giver aktionæren i partnerselskabet en langt friere skattemæssig position end aktionæren i et aktieselskab, da aktionæren i aktieselskabet er ”underlagt” fastsættelsen af afskrivninger i aktieselskabet (selvstændigt skattesubjekt).

Ved underskud kan aktionæren i partnerselskabet modregne underskuddet i sin personlige indkomst, hvilket er en klar fordel i forhold til de andre kapitalselskaber, hvor underskud først kan udnyttes i fremtidige indtægter. Det gør partnerselskabet oplagt som selskabsform, i forhold til aktieselskabet, for opstartsvirksomheder, da likviditetsbehovet ved underskud vil reduceres, jf. fradragsretten i den personlige indkomst.

Aktionærens mulighed for fradrag i den personlige indkomst, vedrørende underskud fra partnerselskabet, er begrænset via reglerne om fradragsbegrænsning. Således kan aktionæren i et partnerselskab

ikke opnå skattemæssige fradrag, der overstiger det tab, aktionæren kan blive påført – det sikrer en sammenhæng mellem risiko og fradragsret.

Skattemæssigt betragtes aktionæren som værende ejer af en andel af partnerselskabets bruttoaktiver og –passiver, i overensstemmelse med aktionærens ejerandel. Forskydninger i ejerandelen (også kaldet ejerbrøken) medfører derved erhvervelse eller afståelse af bruttoaktiver og –passiver. Den skattemæssige konsekvens ved erhvervelse eller afståelse skal derfor opgøres, når der sker ændring af ejerbrøken. Administrativt er det en del tungere at holde styr på de skattemæssige saldi, hvis der sker hyppige ændringer i ejerbrøken, hvilket alt andet lige er en ulempe i forhold til de selvstændige skattesubjekter.

Deltagelsen i et partnerselskab giver aktionæren mulighed for anvendelse af reglerne vedrørende virksomhedsordningen. Det giver mulighed for indkomstudjævning, opsparing af overskud, lempeligere beskatning ved opsparing i virksomhed (kapitalafkast) samt fuld fradragsret for renteudgifter på erhvervmæssig gæld, der indgår i virksomhedsordningen. Reglerne sikrer, at den selvstændige erhvervsdrivende opnår lignende fordele, som kendes fra aktionæren i et aktieselskab. Dog er muligheden for kapitalafkast en særegen regel, der hører til virksomhedsordningen, og en væsentlig fordel for aktionæren i et partnerselskab fremfor aktionæren i et aktieselskab, da kapitalafkastet giver aktionæren mulighed for at konvertere personlig indkomst til lempeligere beskattet kapitalindkomst, ved opsparing i sin virksomhedsordning. Muligheden for kapitalafkast, mener jeg, er en væsentlig fordel for aktionæren i partnerselskabet.

Ved tegning af aktier i et partnerselskab vil det kræve en vis kapital, såfremt man køber sig ind i et allerede veldrevet partnerselskab. Såfremt aktionæren skal fremmedfinansiere købet af aktierne, vil aktionæren kunne opnå fuld fradragsret på renterne vedrørende gælden i virksomhedsordningen, hvilket jeg også anser som en fordel for aktionæren i partnerselskabet.

Skatteopgørelsen for den enkelte partnerselskabsaktionær kan godt være kompliceret og vil typisk kræve revisorassistance for skatteoptimering.

Ved planlægning af partnerselskabsstrukturen kan der optimeres på de forskellige indkomstgrupper, således at de forskellige progressionsgrænser inden for personlig indkomst, kapital indkomst og aktieindkomst udnyttes mest optimalt.

Da partnerselskabet er reguleret af selskabsloven, er det muligt for partnerselskabet at deltage i omstrukturering mv. Omstruktureringerne kan dog kun ske med partnerselskaber, hvorfor der skal foretages omdannelse inden, hvis der ønskes at indgå omstruktureringer med andre kapitalselskaber. Muligheden for salg af aktierne i partnerselskabet skattefrit, som kendes fra holding strukturer i aktieselskabskonstruktioner, er ikke muligt. Herved vil der ske fuld afståelsesbeskatning for aktionæren i partnerselskabet. Det manglende samspil mellem selskabsretten og skatteretten, vedrørende omstruk-

tureringer, er en ulempe for partnerselskabet. Dog er der mulighed for at anvende virksomhedsomdannelsesloven, såfremt betingelserne heri er opfyldt, ved omdannelse fra partnerselskab til aktieselskab.

Indflydelsen af henholdsvis selskabsretlige og skatteretlige regler på partnerselskabet kan i visse tilfælde give udfordringer, da de to regelsæt ikke i alle tilfælde er konstrueret med henblik på samspil mellem reglerne. Det kommer bl.a. til udtryk ved definitionerne for overskud, løn og udbytte, hvor der er forskelle mellem definitionen i selskabsretten og skatteretten. Forskellene har en effekt ved kapitalejerlån, som kendes fra selskabsretten. Et kapitalejerlån er skattemæssigt at betragte som en hævning, hvilket betyder tilhørende beskatning af hævningen. Tilbagebetalingen af lånet ”ophæver” lånet i selskabsretlig forstand, men skatteretligt vil der stadig være tale om en hævning. Herved vil aktionæren i et partnerselskab blive dobbelt beskattet, da aktionæren stadig skal beskattes af det lån, han har tilbagebetalt. I min analyse har jeg påvist, at ovenstående er udtryk for uhensigtsmæssighed i lovgivningen, da de to regelsæt ikke spiller sammen, hvilket kommer den enkelte aktionær til skade. Herudover kan der være usikkerhed omkring rækkevidden af selskabslovens regler vedrørende kapitalejerlån, idet det i selskabsloven ikke er tilladt at låne midler ud til aktionæren, hvorved den løbende vederlæggelse skal ske i form af løn og udbytte. I henhold til skatterettens regler er aktionærens vederlag fra partnerselskabet at betragte som en overskudsandel af partnerselskabets resultat. Vil løbende vederlæggelse til aktionæren i partnerselskabet, der overstiger årets overskudsandel, være at betragte som ulovligt lån i selskabslovens forstand? Hverken lovgivning eller litteraturen er helt klar heromkring, og såfremt ovenstående er udtryk for ulovligt kapitalejerlån, er det en stor ulempe for aktionæren i partnerselskabet.

Afslutningsvis mener jeg dog, at fordelene ved partnerselskabet mere end opvejer ulemperne, hvorfor jeg mener, at partnerselskabet er en overset selskabsform, som mange erhvervsdrivende, med den rette revisorassistance, kan have stor gavn af.

8 Perspektivering

Afhandlingen har haft til hensigt at vise de muligheder, som en organisering i partnerselskabet byder på, herunder at tilskynde til yderligere udbredelse af kendskabsgraden til partnerselskabet, da jeg mener selskabsformen er et værdifuldt alternativ til de kendte alternative selskabsformer. Især vil iværksættervirksomheder kunne have stor gavn af at organisere sig i partnerselskabsform, som følge af muligheden for fradrag i den personlige indkomst ved underskud. Rådgivere og erhvervsdrivende bør derfor overveje partnerselskabet som et reelt alternativ ved opstart eller omstruktureringer af virksomheder.

Fremtidsudsigten for partnerselskabet er i høj grad afhængig af udviklingen på det selskabs- og skatteretlige område. På tidspunktet for aflæggelsen af denne afhandling er der allerede vedtaget ændringer, der har direkte effekt på partnerselskabet og vurderingen af, hvorvidt det er fordelagtigt at vælge partnerselskabet fremfor anden organiseringsform. Ændringerne er følgende:

- Trinvis nedtrapning af selskabsskatteprocenten fra 25 % til 22 % i 2016¹⁸⁰
- Trinvis øgning af topskattegrænsen op til kr. 467.000 i 2022 efter AM-bidrag¹⁸¹

Nedsætningen af selskabsskatteprocenten medvirker, at partnerselskabets umiddelbare skattemæssige fordel fremfor aktieselskabet indsnævres, da den marginale beskatning ved udlodning fra aktieselskabet nedsættes. Den marginale beskatning af aktieindkomst over kr. 49.900 udgør 54,8 %, ved en selskabsskat på 22 %. Der opnås herved en besparelse fremadrettet på den marginale beskatning ved at etablere sig i et aktieselskab fra 56,4 % (lønindkomst) til 54,8 % (udbyttebeskatning, høje grænse). Tidligere har grænserne fulgt hinanden, men fremadrettet vil udbyttebeskatningsgrænsen være lavere end topskattegrænsen. I 2016 vil det derfor være en fordel at modtage udbytte fremfor løn over topskattegrænsen.

Forøgelsen af topskattegrænsen vil medføre, at der kan hæves yderligere i virksomhedsordningen, førend man når topskattegrænsen. Ændringen fra topskattegrænse niveauet i dag (2015-niveau) og frem til 2022 er af rent indeksreguleringsmæssig karakter, og det vil derfor ikke have de store betydninger og ej medvirke til væsentlige besparelser i aktionærens skattebetalinger.

Hvis man fra lovgivers side ønsker at udbrede partnerselskabets anvendelse yderligere, kan der i skatteretten følges op på de selskabsretlige regler vedrørende omstruktureringer, således at der bliver sammenhæng mellem selskabslovens regler og skatteretten.

¹⁸⁰ http://www.skm.dk/public/dokumenter/presse/faktaark_vaekst.pdf

¹⁸¹ <http://skat.dk/SKAT.aspx?oId=2064878>

9 Litteraturliste

Bøger:

Den skatteretlige behandling af personselskaber: 1. udgave, 2011 af Liselotte Madsen

Den skinbarlige virkelighed, 4. udgave, 2010 af Ib Andersen

Kommanditselskabet: 1. udgave, 1999 af Henrik Guldhammer Nielsen og David Schjelde

Lærebog om indkomstskat: 14. udgave, 2011 af Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, John Engsig og Liselotte Madsen

Partnerselskaber: 1. udgave, 2012 af Jan Børjesson, Martin Chr. Kruhl og Ole B. Sørensen

Selskabsformerne – lærebog i selskabsret: 6. udgave, 2010 af Noe Munck og Lars Hedegaard Kristensen

Publikationer:

Den juridiske vejledning 2014-2, SKAT 2014

Erhvervsankenævnets årsberetning 2000, marts 2001

Goodwill-rapporten, Told- og skattestyrelsen retsafdeling, december 2003

Kandidatafhandling: Valg af virksomhedsform for en nystartet virksomhed af Martin Sørensen

Magnus Informatik, Skattevejledning eksempler og oversigter 2011

Modernisering af selskabsretten, 1. udgave, 2008 af Økonomi- og Erhvervsministeriet

Vejledning om partnerselskaber (kommanditaktieselskaber), Erhvervsstyrelsen oktober 2010

Artikler:

”Overskudsdeling og á conto overskud i partnerselskaber”, Martin Christian Kruhl, Revision & Regnskabsvæsen nr. 2 – 2013

”Partnerselskab – advokatfirma – p/s andele ejet af personer og selskaber – beskatning af udbetalinger fra partnerselskabet – SKM2012.42.SR”, Tommy V. Christiansen

Websider:

<http://www.finanswatch.dk/Finansnyt/article5470487.ece>

<http://www.skat.dk/satser>

<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=133917>

<http://www.skm.dk/skatteomraadet/talogstatkommanditistik/tidsserieoversigter/1292.html>

http://www.pwc.dk/da_DK/dk/nyt/finance/regnskab/assets/andringer-selskabsloven-jan-2013.pdf